

Brassói Lapok

Ara 5 lei

Szerda
1931 * március 4

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

51. szám
XXXVII. évtolyam

Ara 5 lei

Gazdasági parlament felállítását követelik a gyáríparosok a kormánytól

Bukarest, március 2.

Vasárnap délelőtti a gyáríparosok országos szövetsége (UGIR) közgyűlést tartott Bukarestben. A közgyűlés iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg s azon a szöveg igen sok vidéki gyáríparos tagja részt vett. A közgyűlés az ország sulyos gazdasági, ipari, pénzügyi, kereskedelmi, mezőgazdasági helyzetére a közgyűlés ezáltal nem szorítkozott csupán arra, hogy a szervezeti ügyeket tárgyalja hanem

állást foglalt a kormány gazdasági politikájával szemben és egy határozati javaslat keretében kijelölte azt az utat, amelyet — a gyáríparosok véleménye szerint, a kormánynak követnie kell, ha azt akarja, hogy az ország a mai katasztrófális helyzetéből kivegyeljen.

A gyáríparosok javaslatai a kormányhoz, a következők:

1. Ahhoz, hogy az ország jelenlegi katasztrófális helyzete megszűnjön, egy olyan egységes gazdaságpolitikára van szükség, amely az összes érdekek figyelembevételével és harmonizálásával programmszerűen megjelöli a követendő utat.

2. A nagyiparosok szövetsége szükségesnek tartja, hogy a kormány alkossa meg a Legfőbb Gazdasági Tanácsot, amely az ország gazdasági parlamentjének szerepét töltse be. Ebben a tanácsban foglaljanak helyet: az ipar, a kereskedelem, a pénzpiac, a mezőgazdaság, valamint a munkások képviselői.

3. Az ország gazdasági parlamentjének első feladata volna, hogy egy olyan ipari törvényt alkosson, amely legjobban megfelel a mai körülményeknek.

4. Új szociális törvényekre van szükség, mert a jelenlegi hasonló törvények elviselhetetlenül sulyos terhekkel sújtják az ipart.

5. Meg kell reformálni az adózási rendszert, vagyis olyan adótörvényre van szükség amely világos intézkedésekkel egyformán osztja meg az adóterheket s lehetetlenné teszi azt, hogy egyesek kivonják magukat a teherviselés alól.

6. A vasut szállítsa le a szállítási díjakat.

7. Egyszerűsíteni kell a bürokratizmust és főleg olcsóbbá kell tenni azt.

8. Minden eszközzel enyhíteni kell a pénzügyi helyzetet.

9. Az összes olyan törvényes intézkedéseket hatálytalanítani kell, amelyek eddig útját állták a külföldi tőke bejövételének, illetőleg bizalmatlanná tették a külföldi tőkét a romániai vállalkozásokkal szemben.

A javaslatot népes delegáció vitte ma a kormány egyes tagjaihoz.

Az angolok létrehozták az olasz-francia tengerészeti megegyezést

Párisban már alá is írták a nagyjelentőségű egyezményt, amely általánossá teszi a londoni flotta-értekezlet határozatait

Páris, március hó 2.

Henderson angol külügyminiszter és Alexander, az admirális első lordja, sikeresen fejezték be az olasz-francia tengerészeti megegyezés nyelbeütésére irányult személyes akciójukat.

Henderson és Alexander minisztereket Párisba való visszatérésük alkalmából a

teljesen egyetértének s köszönetüket fejezték ki az olasz kormánynak lojális magatartásáért.

Az általánossá vált tengerészeti egyezmény aláírását az érdekelt államok képviselői közös vacsorán ünnepelték meg, amelyen a sajtó képviselői is résztvettek.

Ez alkalommal Briand nyilatkozott a



Briand



Henderson



Grandi

pályaudvaron Briand külügy- és Dumont tengerészetiügyi miniszter fogadta az angol és olasz nagykövet társaságában. Henderson és Alexander francia kollégáikkal nyomban a Quai d'Orsay-ra hajtottak, ahol megteáztak, majd hozzáfűzték az újabb tanácskozásokhoz. — A megbeszélések este 7 óráig tartottak s ezek eredményeképpen megállapodtak abban, hogy

az angol, francia és olasz külügy- és tengerészetiügyi miniszterek a létrejött egyezmény jóváhagyását ajánlják kormányaiknak.

A tárgyalások lezárásával Henderson és Briand táviratot menesztettek Grandinak, amelyben közölték, hogy a Rómában kötött elvi megállapodásokkal

tanácskozásokról s kifejtette, hogy az egyezmény egy egész évi fáradságos tárgyalások eredményeképpen jött létre s ezért különösen nagy jelentősége.

Az egyezmény alkalmas arra, hogy valamennyi érdekelt felet teljes mértékben kielégítse. Dumont tengerészetiügyi miniszter is nyilatkozott s kijelentette, hogy a megegyezés tartalmáról egyelőre még nem közölhet konkrét adatokat, mert az angol delegáció kérésére ettől eltekintenek addig, amíg az Egyesült Államok, Japán és az angol dominiumok is hozzá járulnak a londoni konferencia kiegészítő egyezményéhez s amíg közbe nem teszük a megegyezés hivatalos szövegét.

Mit tartalmaz a tisztviselők vagyonának ellenőrzéséről szóló törvényjavaslat?

Most már Mihalache belügyminiszter sürgeti a javaslat megszavazását

Bukarest, március 2.

Az a különleges belügyminiszteri bizottság, mely a tisztviselők vagyonának felülvizsgálásáról szóló törvényjavaslatot készíti, végre befejezte munkáját és a törvényjavaslat készen áll arra, hogy beterjesszék a törvényhozó bizottságnak jogi szempontból való felülvizsgálás céljából.

E törvény körül már régóta kavarnak a vita hullámai. A nemzeti parasztpárti kormánynak már régi ígérete ez a törvény, — melyet azonban még mostanáig nem realizált. Allítólag Mihalache miniszter az, aki most már legjobban sürgeti, hogy a javaslat még ebben a törvényhozási időszakban a parlament elé kerüljön és törvényerőre emelkedjék.

Maga a javaslat még nem került nyilvánosságra, azonban módunkban van annak főbb pontjairól a következőket közölni:

1. Egy különleges bizottság alakul azzal a megbízással, hogy szükség szerint kivizsgálja a köztisztviselők anyagi viszonyait.

2. Ennek a bizottságnak joga van megállapítani a miniszterek, államtit-



károk, képviselők és szenátorok és a magasrangú hivatalnokok vagyoni állapotát.

3. A bizottságnak jogában áll vizsgálatot lefolytatni az általános nyomozás és ellenőrzés eredménye alapján.

4. A bizottságnak jogában áll bárkit beidézni, aki valamely köztisztviselő vagyonának eredetire vonatkozó feljelentést tett. Amennyiben a feljelentő személyesen is fenntartja állításait, úgy erre vonatkozó írásbeli nyilatkozatot kell tőle venni. Amennyiben a feljelentés valótlannak bizonyul, úgy rágalmazás miatt a feljelentőnek következményt a rendes bíróság előtt.

5. Amennyiben a feljelentő kijelenti, hogy vádjait visszavonja, úgy a bizottság tudomásul veszi és írásban igazolja a vádak visszavonását.

6. Újonnan kinevezett tisztviselők kötelesek hivatalba lépésük alkalmával pontos kimutatást és nyilatkozatot adni vagyoni állományukról. Amennyiben ezt a nyilatkozatot két hónapon belül nem adják meg, úgy a ki-nevezés érvénytelen.

6. A törvénytervezet szigorú intézkedéseket tartalmaz a tőkének az országból való kiözönlése ellen, tekintve, hogy a váratlanul meggazdagodott tisztviselőknek régi szokása volt, hogy vagyonukat külföldi bankokban, idegen valutában igyekeztek elhelyezni.

Viharos botrány a nagyváradi ügyvédi kamara közgyűlésén

A jog hivatott védői és a magyar nyelv használata

Nagyvárad, március 2.

Viharos botrány zavarta meg tegnap a nagyváradi ügyvédi kamara közgyűlését, amikor a fiatal román ügyvédek, élükön Marcus Péter és Bulgár dr. nagyváradi ügyvédekkel,

hangosan tüntettek a magyar nyelv használata ellen.

A vihar akkor tört ki, amikor Kovács Árpád dr. magyarnyelvű felszólalásában azt követelte, hogy a kamara főtitkárnak és titkárnak fizetését töröljék el és az állásokat tegyék tiszteltetbeli méltóságokká.

A fiatal nemzeti parasztpárti ügyvédek, Bulgár dr. és Marcus Péter dr. vezetésével

élénken tiltakoztak a magyar nyelv ellen s felszólalásukat és tiltakozásukat olyan rettenetes zaj és lármával követték, hogy a gyűlés folytatása lehetetlenné vált.

Az elnök végül is kénytelen volt felfüggeszteni a gyűlést. A szünetben Kovács dr.-t több oldalról is arra kérték, hogy álljon el a beszédnek magyar nyelven való folytatásától, ami meg is történt és a felszólaló a gyűlés megnyitása után románul fejezte be indítványát előterjesztését. Indítványát a kamara közgyűlése annyiban fogadta el, hogy a kamara: főtitkár és titkár fizetését 50 százalékkal csökkentette.

A magyar nyelv használata ellen intézett újabb durva támadástól eltekintve, a közgyűlés egy rendkívül szomorú és le-sújtó tényt állapított meg. Az elmúlt év-

ben ugyanis a nagyváradi ügyvédi kamara tagjai közül 27-en hagytak fel irodájuk vezetésével, mert még az adóra és a tagsági díjakra szükségük s észzegeket sem tudták megkeresni. Az ügyvédi pálya ma már csak igen kevés kiválasztottnak jelent megélhetési forrást!



Maniu csak husvét után akar hazajönni

Bukarest, március 2.

A román politika nagy Fábius Cunctátora: — Maniu Gyula — ugylátszik verni akar minden rekordot a halogatás terén. A töle újabban visszaérkezett kurirok szerint Maniu még e hónap közepére sem tér vissza az országba. A kormány-párt vezére március 10-ig még a francia Rivierán marad, majd pedig legalább egy heti tartózkodásra Párisba megy. Párisból sem tér egyenesen haza a volt miniszterelnök, hanem még ellátogat Olaszországba és főként Rómába, ahol többek között tisztelni fog a pápánál is.

Igy egészen bizonyosra vehető, hogy — amennyiben hirtelen kormányválság haza nem szőlítja — Maniu nem tér vissza az országba a parlament husvét szünete előtt. Nagyon valószínű, hogy még a husvét ünnepet is külföldön tölti.

Csak ez a kérdés:

Utazhatnak-e az újságírók olyan jeggyel, amelyet sziguranca ajánlatra kaptak?

Válasz a Keleti Újságnak és az Ellenzéknek

Brassó, március 2.

A szabadjegy-botránnyal kapcsolatban írott két cikkünkre érdekesen visszhangzott Kolozsvár. Kolozsvárról a Keleti Újság és az Ellenzék. Ez utóbbi leszögezte: „Ígaza van a Brassói Lapoknak, amikor ezeket a botrányos tényeket élesen szóvá teszi s megkérdőjelezi a kormányt az az elfogadását, amit a kezdet kezdetén az Ellenzék is rögtön leszögezett...”

A Keleti Újság is siet kijelenteni, hogy legelőször írta meg Erdély magyar sajtójában és először ő tiltakozott ellene: a „demokrata” kormány feketelistát készített a magyar újságírók munkásságáról és a jegykiosztó bizottság előtt e lista alapján emelt kétötöt egyes újságírók szabadjegyigénye ellen.

— Brávó! — mondhatja az olvasókörzség. — Igazán szép, hogy az újságírók ilyen egységesen vonulnak föl kipellen-gérezett kartársaik védelmére.

Csak hogy tessék várni egy pillanatig. Addig legalább, amíg őszintén eláruljuk, hogy a föntnevezett két lap, a Keleti Újság és az Ellenzék, igen élesen és igen mérgesen támadott meg bennünket amiatt a két cikk miatt.

— Hát ez furcsa! — kiálthatsz fel nyájas olvasó. — Furcsa bizony. Furcsa dolog, hogy amikor mi az igazi, hivatásos újságírók érdekében emeljük fel szavunkat, magunkért is, és azokért is, akiket kartársainknak érzünk, akkor a közönség helyett támadásban van részünk. Pedig ismételt és nyomatékosan kijelentettük, hogy elsősorban azokért szállunk sikra, a kiknek közölünk, hivatásos újságírók közül, jegyet adtak, bárha szémszurásból is, s akiket ezzel a magyar kisebbség előtt a megbízhatatlanság látszatával bélyegeztünk meg. Ezt írjuk meg mindjárt, a feketelista első híre is. És ezt írjuk meg most, amikor leközlött az az ominózus lista, amelyen hivatásos és tölünk is kartársi köteleességgel tisztelt újságírók együtt szerepelnek olyanokkal, akiket az újságírók nem óhajtanak közösséget vállalni, akik az Újságírószervezet hivatalos listáján nem szerepeltek. Tettük ezt azért is, mert hiszen közölünk, a brassói csoportból is van azon a listán egy név, illetőleg — amint az Ellenzékől értesültünk — két név, akik velünk minden tekintetben szolidárisak s akiknek kötele-ségünk volt a megérdemelt védelmet nyújtani. Ezért volt már a kezdet kezde-tén az az álláspontunk, pedig akkor még három jeggyel szerepeltünk azon a bi-zonyos listán (nem a feketén, hanem a jegyesek listáján!) hogy az ilyen módon és az ilyen úron kapott szabadjegyeket nem szabad elfogadnunk, hacsak nem kapunk teljes elégtételt. Az elégtétel pedig az lett volna, ha az Újságírószervezettől be-terjesztett hivatalos lista érvényesül min-den válogatás és kijárással elérhető ki-emelés nélkül.

Azok kapjanak szabadjegyet, akiket az Újságírószervezet fölterjesztett és olyan sorrendben, ahogyan a fölterjesztés történt.

Ennek az elvnek a kiharcolása volt az Újságírószervezet hároméves álma. A Szervezet hivatalos listáját az elnöki tanács állította össze, a határozatot is ő hozta.

A brassói csoport delegátusa tehát az elnöki tanács határozatának szósznerinti érvényesítéséért harcolt.

Miért kaptuk, mégis, a támadásokat? Talán sajnálatos félreértésről van szó? Világért sem! A Keleti Újságnál is és az Ellenzékénél is világosan látják a helyzetet. Nem a félreértés iratja a támadásokat, hanem igen mély emberi indokok, a mikre most, hogy a támadásokra kötelességszerűen válaszolnunk kell, sajnálkozva bár, de kénytelenek vagyunk rámutatni.

★

1. Az Ellenzék is, és a Keleti Újság is „izléstelen önreklámról” beszél. Hagy-juk ezt, kérem szeretettel. Ez aztán igazán nem tartozik a dolog lényegéhez, sőt mindenképpen úgy tűnik fel, mintha ama híres Bodóné esete példázódnék új.

Megnyílt

299 Új szálloda!

New-York

BUKAREST, CALEA GRIVITEI 14
(A Gara Nord mellett)

Egy agas szobák 100—120 lejt, kétágyas szobák 140—160 lejt, belcérte az összes illetékeket. Modern kényelem, központi fűtés, meleg és hidegvíz minden lakosztályban parkett, előzőkeny kiszolgálás.

1. listviselő és utazó uraknak engedmény.

kisebbségi viszonyok közé átültetődött formában. Mi arról a borzalmasan súlyos árról beszélünk, amit a kapott szabadjegyekért fizetnünk kellett. Az elszenvetett és eltiirt pofoncsapásról beszélünk, amit Tilea és Marinescu uraktól kaptunk. Arról beszélünk, hogy a szabadjeggyel felruházott újságírók a megbízhatatlanság látszatának bélyegét viselik magukon a kisebbségi közvélemény előtt, a feketelistásokat pedig a nem nagyon türelmes román közvéleménynek dobták martalé-kul Tilea és Marinescu urak. És arról is beszélünk, hogy a szabadjegyesek listáján, amit nem mi állítottunk össze, ha-nem ott fönt Bukarestben, tehát ne min-ket tegyen felelőssé érte a Keleti Újság, olyanok közé kerültek a hivatásos újsá-gírók, akiket sem ő, sem a Szervezet nem ismerhet el kartársaknak.

Ime, ekkora árat kellett fizetnünk azért a néhány szabadjeggyért!

Tessék már megmondani, megérte? Érdemes volt?

Tessék már megmondani, nem sokkal jobb, becsületesebb, férfiasabb, önérzete-sebb és hozzánk méltóbb lett volna, ha az ilyen úron kapott szabadjegyeket nem fo-gadjuk el, hanem visszaadjuk Tilea és Marinescu uraknak, amint ezt a brassói újságírók követelték?

Maradjunk csak a „bor áránál”, s ne beszéljünk másról. Hiszen mi készségesen elismerjük, hogy egy a Keleti Újság, mint az Ellenzék a kisebbségi élet lelkes és lel-kiismeretes harcosa volt, sőt a magunk nagy nyilvánosságát is értesítettük az El-len-zék kívánságára, hogy „az Ellenzék szerkesztősége is csak szémszurásból ka-pott két jegyet, éppen úgy, mint a Bras-sói Lapok”. Őszintén örvendünk, hogy a magunk mellé állítással szolgálatot tehe-tünk nagybecsült lapársunknak.

Arról mi igazán nem tehetünk, hogy ez a sziguranca-elbátás a jegykiosztásnál egy kisebbségi lap számára szükségszerű-en reklámmá válik.

A Keleti Újságnál, ott más. Ott ugyan-is nem két, hanem öt szabadjegyet ka-ptak. A Keleti Újság meg is magyarázza, hogy „minden feketelista és minden szig-uranca besugár ellenére is”, miért kapott a lap öt jegyet. „Akadt egy román újsá-gíró képviselő, a nevét is megmondhatjuk: Clopotel Jon, aki a bizottsági ülésen fel-szólat és erőlesen védte a maga állás-pontját, amely szerint mi, ha éles és megalkuvást nem ismerő kritikusi is va-gyunk a román közéletnek, de sem ké-mek, sem irredenta úgynökök nem va-gyunk, tehát egyedül a denunciació nem lehet elegendő jogalap szabadjegyek megvonására”. Ezt írja a Keleti Újság, aki bizonyára nagy köszönettel tartozik ezért Clopotel Jon újságíró képviselőnek. Hát talán mi kéme vagy irredenta úg-nökök vagyunk? Minket miért nem vé-dett Clopotel Jon? Vagy ő csak a Keleti Újság embereit nem tartja kémeeknek és irredenta úgynököknek? Minket azokna-k tart és azért nem vett védelmébe?

Jobb ezt a tételt tovább nem feszegetni, hiszen nem is rólunk van szó. Arról van szó, hogy miért nem védte Clopotel a hi-vatalos szervezeti listát, azt a listát, amit az elnöki tanács úgy állított össze, hogy abban minden lap egyformán, igazságo-san kapja meg a maga helyét? Szabad volt-e a Keleti Újságnak ilyen formában elfogadnia azt a baráti támogatást, amely a szó szoros értelmében a szervezeti lista és a szervezeti határozat háttámadását jelentette? Akkor, amikor kongresszus-i határozat tiltott el minden magánakciót, kijárást, pártfogó-keresést? Miért nem mondotta a Keleti Újság Clopotelnek, hogy nagyon szépen köszöni a jóakaratot, ezt azonban nemcsak a maga számára, hanem a Szervezet számára kéri azzal, hogy igyekezze Clopotel a Szervezet hi-vatalos listájának érvényét szerezni.

Szinte hallom a távolból a gunyos hangot:

— Noná! Majd bolondok leszünk a más javára átengedni azt, amit nekünk sikerült kikaparni!

Noshát, erről van szó, nem arról a „há-rom, vagy négy” meg nem kapott sza-badjeggyről, amiből kettőt állítólag mégis megkaptunk. A Keleti Újság öt megka-pott jeggyéről van szó, amihez minden-úron, még az önértet feladása árán is ragaszkodni akarnak a boldog jegytulaj-donosok. Arról van szó, hogy — bocsánat a durva hasonlatért, amit minden durva-sága ellenére sem tudok megtagadni eb-ben az adott esetben, — elmoragtak a kapott jegyekkel, mint a kutya a konc-cal.

Mert: a feketelistás alapon történt jegy.

osztáson Clopotel közbelépése sem segí-tett...

Mert: ezt a Keleti Újság és az Ellen-zék is elismerik, csak éppen a konzek-venciákat nem akarják leponni...

Mert: a konzekvencia levonása a ka-pott jegyek visszaszabása! Itt volna, amit a brassói csoport javasolt s amit magára nézve kötelezőnek tart

2. A Keleti Újság a kapott jegyek vé-delmében odáig megy, hogy a Magyar Párt hivatalos álláspontjával nagyon is ellentétes intencióval ebbe a dologba bele-keverti Kahána Bernátot, a B. L. igazgató-ját is. Csak úgy, minden logikai összefüggés nélkül arról beszél, hogy Kahána nem le-het tüzebb és lelkebb magyar, mint ő, akik a kormány kegyeltjein kívül szabadjegyhez jutottak. Kedves Keleti Újság, ez aztán igazán nagy izléstelenség volt, ha nem éppen rosszakarat, hiszen az erdélyi újságíró gárda minden tagja na-gyon jól tudja, hogy Kahána igazgató az egyedüli, ki azon a címen, hogy a lapoál-lat igazgatója és a kiadóhivatal főnöke, sohasem tolakodott, sohasem vegyült bele az újságírók testületi ügyeibe. Szabadjegyet sem kért soha, nem is kapott soha, mert nem akart visszaélni azzal a helyzeti erő-vel, amit állása az újságírók fölött nyuj-tott neki. Örvendeni kell, hogy akad ilyen kiadó és kiadóhivatali igazgató is Erdély-ben, annál is inkább, mert a Keleti Újság és az Ellenzék szerkesztősége a maga bő-rén tapasztalta annak a hátrányait, ha a kiadóhivatali „hatalmasság” mindenkép-pen újságíró akar lenni, sőt igényt tart még az újságíróknak járó szabadjegyre is.

3. Azt is írja a Keleti Újság, hogy az egész szabadjegybotrány voltaképpen most tört ki, most, hogy mi azt a két cik-ket megírtuk, vagyis nyilvánosságra hoz-tuk a dolgot. Mődfellett csudálkozunk ezen a megdöbbentő kitételén. Hát a pof csak akkor számít, ha mások is tudnak róla? Hát a sérelem csak akkor ilyen su-lyos, hogy botrányossá válik, ha a nagy-nyilvánosság elé kerül? Vagy talán azt akarja ezzel mondani a K. U., hogy oko-sabb lett volna hallgatni a kapott pofon-nal és zsebre dugják a jegyet, úgy mi hiába prédikálunk az önértetéről. Mentsegi szolgáljon régi gyengeségünk: őszinték vagyunk még önmagunkkal szemben is.

Egyébként az az érzésünk, hogy ez a kérdés olyan tiszta, hogy ravasz mondat-párbajokkal nem intézhetjük el. A ma-gunk részéről, ha nagyon nem kényszeri-tenek rá, nem is veszünk részt tovább eb-ben a háborúban.

Itt nem párbajozni, itt itélni kell. És ezt a nagyközönségre bizzuk.

A brassói csoport nevében:

KACSÓ SANDOR.

Nem akar kényszerszabadságra menni a vasúti segélypénztár vezérigazgatója

Kik segítették elő Ilie sokmillió sikkasztásait

Bukarest, március 2.

A vasúti segélypénztár, a Casa Muncii igazgató-tanácsa tegnap rendkívüli ülést tartott, hogy megfárgyalja azokat az intézkedéseket és személyi változtatásokat, amelyeket a leleplezett hétmillió sikkasztás és a többi visszaélések szükségessé tesznek.

Raducanu közlekedésügyi miniszter su-galmazására az igazgatótanács elhatáro-zta, hogy hosszabb kényszerszabadságra meneszti Vogtberg vezérigazgatót, akit ugyancsak nagy közvetett felelősség ter-hel azokért az állapotokért, amelyek a vasutasoknak az ő vezetése alatt állott nyugdíjintézetét ebek harmincadjára jut-tatták. Vogtberg kényszerszabadságolását az igazgatótanács azzal indokolta, hogy a vizsgálat lefolytatása kívánatosabb teszi távollétét.

Érdekes, hogy Vogtberg nem hajlandó alávetni magát az igazgatótanács hatá-rozatának s bejelentette, hogy nem megy szabadságra.

Ezután tudomásul vették a bírósági és adminisztratív vizsgálat legújabb ered-

Súlyos elvi kérdés ez. Ha ezeket a je-gyeket elfogadjuk, mi magunk a próbáljuk a titkos rendőrség onnipotenciáját és fel-adjuk azt az erkölcsi jogosultságot, hogy ellene küzdhesünk.

4. S végezetül legyen szabad személyi ügyben is írnom néhány sort. Együttal azt is megmagyarázom, hogy miért írtam ezt a cikket a B. L. szerkesztősége nevé-ben én, az alulírott. Először: én voltam az a kiküldött, aki a csoportot Bukares-tben s később is képviseltem. Másodszor: én vagyok az, aki a Keleti Újság szeri-nt „saját” főszerkesztőmet és szerkesztőmet igyekeztem elfűrészelni. Bukarestben a szabadjegyosztásnál. Az a látszata van a Keleti Újság kitételének, mintha denun-cialni akarna engem Szele Béla dr. fő szerkesztőt és Kocsis Béla felelősszer-kesztőn előtt. Nem viselhetem el, hogy a Keleti Újság a denunciació látszatába es-sék s azért jelentkezem: igenis, én vol-tam, az alulírott, aki egy a szervezet hi-vatalos listájának összeállításánál, mint Bukarestben a csoport utasítására azt az elvet képviseltem, hogy a szabadjegyre való igényjogosultságot ne a lapnál elfo-galt méltóságok, hanem a teljesített új-ságírói tevékenység természete határozza meg. Hiszen világos, hogy azt illeti meg a jegy inkább, ha már mindenki nem kaphat, akinek az újságírói feladatok kényszerűen köteleességévé teszik az uta-zást.

Ezt különben Tilea államtitkár előtt is hangsúlyoztam, külön is felhíva az állam-titkár figyemét arra, hogy a Szervezet hi-vatalos listáját és az ezen szereplő brassói csoport sorrendjét közös elhatározással állítottuk össze, tehát nem a magam sza-kállára, hanem a szervezeti határozat ér-telmében járok el. Nem minden büszke-ség nélkül mondom ezt, mert, sajnos, új-ságíró berkekben a fegyelmezettség és a hozott határozatok melletti szilárd kitar-tás nem valami gyakori erény.

★

Ez a meztelen igazság s ha valaki más mond, úgy hazudik.

Különben pedig: sajnáljuk, hogy eb-be a harcba keveredtünk, mert ugyebár ha ő tudomásul veszik a kapott pofont és zsebre dugják a jegyet, úgy mi hiába prédikálunk az önértetéről.

Mentsegi szolgáljon régi gyengeségünk: őszinték vagyunk még önmagunkkal szemben is. Egyébként az az érzésünk, hogy ez a kérdés olyan tiszta, hogy ravasz mondat-párbajokkal nem intézhetjük el. A ma-gunk részéről, ha nagyon nem kényszeri-tenek rá, nem is veszünk részt tovább eb-ben a háborúban.

Itt nem párbajozni, itt itélni kell. És ezt a nagyközönségre bizzuk.

A brassói csoport nevében:

KACSÓ SANDOR.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Autós banditák garázdálkodtak Csikmegyében

Szegény famunkások pénzét is elszedték a revolveres utonállók

Izgalmas hajsza után az öttagú rablóbanda három tagját sikerült elfogni

Csikszereda, március hó 2.
Szombaton este, Csikszereda és Csik-
csicsó között, az országúton, vakmerő
rablóbanda ütött tanyát s rövid két óra
forgása alatt
összesen 27 embert fosztott ki teljesen.
A rablók Jassiból jöttek, autóval és pon-
tosan a legszegényebb Székelyföldet sze-
melték ki maguknak működési terepül.
Magán, hát ennyire tájékozatlanok ezek
a jassii banditák, akik állítólag azono-
sok a nemrégiben elkövetett Bukarest-

Öt ember és egy rozoga autó

Szombaton este nyolckor rozoga autó
jelent meg a Csikszereda és Csikcsicsó
közötti országúton. Az autót öt ember
vezette. Egy helyen, az országút közepén, az
autó megállt. Kiszállt belőle mind az
öt ember. Egy közülük a motor körül
kezdt babrálni, a másik négy előre
ment. Azok, akik még ebben a stádium-
ban látták a később nagyarányúvá kifej-
ződő rablóhadjáratot, azt mondják, hogy
a sofőr egészen békés és megszokott volt.
A sofőr defekttel kinlódik, az utasok pe-
dig unalmukban előresétálnak, amíg a
sofőr elkészül munkájával...
Rövidesen azonban megváltozott a
helyzet. Közeledett az első szekér. El-
gondolkodott, semmitől sem tartó murká-
sok ültek rajta. Az autóval kinlódó sof-
őrről a pillanattal néztek, amit az
autóvezők mindig megkapnak a gyalog,
nagy szekéren járó utasoktól.
Csendesen eldöcögtek mellette. A sof-
őr utánuk nézett. Aztán csendesen elő-
rulta zsebéből a revolverét. Néhány
perc telt el csak.

Az utolsó áldozat és a menekülés

Már fél tíz felé járt az idő, amikor
Csikszereda felől fénykéve tapogatta
meg az országutat. A banditák kesze-
gbe helyezkedtek. Jön az első autó...
Az autó gyorsan közeledett. Először
a rozoga gép mellett s néhány pillanat
mulva rémülten fékezett a szekértorlász
előtt. Két bandita rávetette magát, a töb-
bi a foglyokat tartotta szemmel.
Az autó utasát, Grünberger Mátyás
csikszeredai fakeskedőt kirángatták
az ülésekből.
Villámgyorsan moztak, szedték el a
pénzt és minden értéket. Közben azon-
ban olyasmi történt, amire nem számítottak.
A foglyok között lázongás volt ész-
lelhető, többen menekülésre gondoltak.
Revolver sortűz tértette észre őket.
Kár senkiben sem esett, de a további

Izgalmas autóhajsza az országúton

A foglyok meredt ijedelme csak pil-
lanatig tartott. Az autó elporzása után
mindenki megmozdult. Némelyek Csik-
szereda felé, mások Csikcsicsóba szalad-
tak, hogy telefonon értesítsék a csendőr-
ségeket és a rendőrséget. Grünberger fake-
skedő izgatottan kiáltozott, hogy az au-
tójában csak hat liter benzin volt, tehát
hamarosan utól lehet érni a banditákat.
A csikszeredai rendőrség néhány perc
mulva már áttekinthette a helyzetet. —
Horváth János rendőrkapitány vette ke-
zebe a parancsnokságot. Mindenek előtt
szorra lezáratta az összes országutakat.
Minden csendőr megkapta az alarmje-
letet a körzetben. Aztán két rendőrautó in-
dult két irányban a banditák üldözésére.
Gyárfás és Jonescu komiszárok kézdívá-
sárhely felé, Angelescu és Popoescu Tus-
nád felé indultak. Emberi számítás sze-
rint ugyanis ebben a két irányban me-
nekihíthettek a banditák.
A szerencse a Tusnád felé indult ren-
dőrautónak kedvezett. Csikszentsimonban
már-már beérte a rablók, de defekttel
megakadt. A néhány pernyi idővesztést a
menekülőök nagyszerűen kihasználták.
Simán haladhattak tovább, mert közben
már nem igen volt falu és csendőrőrs. —
Tusnádon azonban elfogyott a benzin-
tűl. Itt is csak néhány perc választotta
el őket a letartóztatástól. Látták is a
szorult helyzetet, mert nem bajlódhattak az
autóval, hanem gyalog furottak tovább
az állomás felé. Sikerült is elfogni az
arra haladó éjszakai vonatot, amelyre

környéki és Jassi-melletti rablótámadá-
sok tettesseivel?

Nem, nem voltak tájékozatlanok, sőt
nagyon is tájékozottak voltak. Szomba-
ton este állottak lesbe, amikor a kör-
nyékbeli famunkások heti keresetükkel
igyekeztek haza falvaikba, családjuk kö-
rébe. És akadt az áldozatok között cik-
szeredai hivatalnok is, aki egész héten a
városban dolgozik, szombaton este azon-
ban hazamegy a falujába. Ezekre lestek
rá a jöltájékozódott jassii banditák.

Az ut melletti árokból négy revol-
veres bandita ugrott elő s pillanatok
alatt körülvette a szekeret.
Hátulról mosolyogva, felemelt revol-
verrel közeledett a sofőr. A megrende-
zés kitűnő volt. A szekér utasai sem me-
nekülésre, sem ellenállásra nem gondol-
hattak. Két bandita motozta őket, a má-
sik három kézben tartotta revolverét.
Ezer-ezerötszáz lej vándorolt minden
ember zsebéből a banditák főnökéhez.
Aztán keresztbe fordították az uton a
szekeret. Melléje parancsolták az áldo-
zatokat.

A sofőr visszament az autóhoz s bab-
rált rajta tovább. Várták a másik sze-
keret... Közben beesteledett... A követ-
kező áldozatok nem láthatták, hogy az
autójával piszmogó sofőrön túl torlasz
áll keresztben az uton.

Rövidesen 15 szekér gyűlt össze a ki-
tűnő taktikával dolgozó banda mellett
és 27 kifosztott ember szorongott a
szekértáborba beszorítva, felügyelet
alatt.

szökési kísérlet mindenképpen életveszé-
lyesnek látszott.

De a banditák is nyugtalankodni kez-
tek. Gyanakodhattak, hogy az autó ki-
fosztása közben valaki mégis megszökhet-
tett a foglyok közül, ez pedig azzal jár-
hat, hogy hamarosan nyakukon a föl-
vert csendőrség. Röviden tanácskoztak s
aztán megállították a fakeskedő autó-
ját. A foglyoknak karba kellett tenniük
a kezüket. A revolveresök még akkor
is kiállottak az autóból, amikor már
mindnyájan felültek.

— Ne merjen elmozdulni senki! — ad-
ta ki a vezér a parancsot — mert jövőnk
vissza s a menekülőket lelővöldözzük.

Grünberger autója teljes gázzal robo-
gott el... Természetesen rajta voltak a
banditák is.

Jegy nélkül felugráltak.

Az üldöző rendőrautó így lemaradt. A
rendőrkapitányok nem tehettek egyebet,
minthogy telefonon felverték a sepsi-
szentgyörgyi rendőrséget. Ez készenlét-
be is helyezkedett, de elkésett. A kalauz
ugyanis azzal fenyegette meg a jegynél-
küli „utasokat”, hogy átadja őket a ren-
dőségnek, mire azok ijedten leugráltak a
robogó vonatról. Így aztán a sepsiszen-
tgyörgyi rendőrség hiába várta őket. A
nyomukat azonban ennek ellenére sem
vesztették el. A banditák ugyanis min-
denképpen Brassóba akartak jutni, hogy
a fővonalon utazhassanak tovább a re-
gát felé. Gyalog közelítették meg te-
hát a következő állomást, bevárták a kö-
vetkező kora reggeli vonatot és szabályo-
san jegyet váltva ültek fel újból. De ek-
kor már minden állomás tudta a személy-
leírásukat.

A sepsiszentgyörgyi rendőrség hama-
rosan értesült, hogy a banditák újra a
vonaton vannak, s keresztül mentek
Szentgyörgyön Brassó felé.

Új rendőrautó indult utnak erős ké-
szültséggel. Az uzoni állomáson sikerült
megelőzni a vonatot. A kijáratokat elál-
lították. A vonat befutott. A rendőrök
ellepték a kocsikat s megkezdődött az
igazoltatás. Együtt kapták meg a négy
banditát, az ötödik ugyanis még Tusná-
don elvált tőlük s másfelé vette az útját.
Nem ellenkeztek, megadták magukat.
Az éjszakai hajsza nagyon kifárasztotta
őket. A perrenon azonban az egyik ban-

dita megfutamodott. A mellette álló rend-
őr rávetette magát s megragadta a gal-
lérját. A bandita azonban ügyesebb volt.
Hirtelen kibújt a kabátjából s a vonat
mögé vetette magát. Mire üldözésére gon-
dolhattak volna, már nyomtalanul el-
tűnt. A rendőr kezei között csak az üres
kabát maradt.

70-80 ezer lej a zsákmány

A lefogott három banditát erős készült.

Az állampolgársági törvényt módosító új javaslatot ter- jesztették be a kamarába

Eddig több mint 90 képviselő írta alá az érdekes javaslatot

Bukarest, március 2.
A kamara tegnapi ülésén Rosenberg
nemzetiparasztpárti képviselő számos alá-
írással ellátott törvényjavaslatot terjesz-
tett be a kamara elé, amely az eddig ér-
vényben levő állampolgársági törvényt
van hivatalba megváltoztatni. A javaslat a
honossági törvény 56-ik és 64-ik paragra-
fusának megváltoztatását célozza, amikor
kiegészíti az alábbi szakaszokkal:
Az 56-ik paragrafushoz az alábbi mó-
dosítást kéri a javaslat:

Anélkül, hogy bármilyen formalitás-
ra volna szükség, román állampolgárak
és azok maradnak mindazon osztrák,
magyar, vagy orosz volt állampolgárok,
akik az ország egyesítése alkalmával a
csatolt területeken, vagy az Okirály-
ság területén laktak, ha 1924 február
24-ig nem optáltak érvényes módon va-
lamelyik más állampolgárságot.

Állampolgárok maradnak azok is, a
kik lemondottak ugyan román állam-
polgárságukról, azonban nem vándorol-
tak ki az országból és még nem tartoz-
nak más ország állampolgársága alá, el-
lenben katonai szolgálatukat már Ro-
mániában töltötték ki.

A törvény 64-ik paragrafusának módo-
sítására az új javaslat a következőket ki-
vánja:

A törvény kihirdetése után számított
hat hónapon belül a törvény végrehaj-
tásával megbízott hivatali szervek hi-
vatalból állapítják meg azon lakosok
állampolgársági hovatartozandóságát,
akiket kihagytak, visszaautasítottak,
vagy kizártak az állampolgársági lis-
tákból.

A kihagytak és elutasítottaknak a
listák kihirdetésétől számított hatvan
napon belül joguk van a primáriáknál
felelkezni a bizottságok határozatai el-
len. Ugyancsak felelkezhetnek ezen
időn belül a belügyminiszter és az igaz-
ságügyminiszter megbízottai az illetők-
nek az állampolgársági listákba való
felvétele ellen.



Követeljen
kimondottan
eredeti
Olla-t
mely évtizedek
óta elismert és vezető minőség!

ség szállította vissza Csikszeredába. A
vezér nincs köztük, pedig a zsákmány, a
mit körülbelül 70-80 ezer lejre lehet
tenni, nála volt. Ő még Tusnádon eltűnt.
Az uzoni állomáson megszökött negyedik
tagnak nyomában van a rendőrség. Re-
mélik, hogy még a mai nap folyamán si-
kerül letartóztatni, mert a személyleírá-
sát minden csendőrőrs megkapta.

A letartóztatottak személyazonossá-
gát sikerült megállapítani: Dutkovics
Alexandru beszarábiai születésű, de Jas-
siban lakó, rovtomultu betörő, Simion
Constantin és Nicolae Bonfam, mindket-
ten jassii illetőségűek. A vezért és ne-
gyedik megszökött cinkostársukat nem
hajlandók elárulni. Egyelőre a csiksze-
redai ügyészség helyezik el őket, a
míg a vizsgálatot lefolytatják ellenük,
aztán Jassiba kísérik át, hogy az ottani
ügyészség előt is számot adjanak régeb-
bi tetteikről.

A felelkezési bizottság beidézi a fe-
leket és az előterjesztett bizonyítvá-
nyok alapján dönt.

Az ezután is kihagytaknak vagy
visszaautasítottaknak jogukban áll a
helybeli járásbírósnak, mint első fokú
hatóságnak állampolgárságuk elismerte-
téséért pert indítani.

A törvényjavaslatot Rosenberg képvis-
lőn kívül több mint kilencven képviselő
írta alá, akiknek tekintélyes része ellen-
zéki pártoknak tagjai, míg a többi aláíró
kormánypárti.

Rosenberg képviselő a benyújtással
egyidejűleg kérte a kamarát, hogy a tár-
gyalásra mondja ki a sürgősséget, amit a
kamara meg is szavazott. Így módon a
javaslat hamarosan tárgyalás alá is kerül.

Erdélyben és a Bánátban bizonyára
nagy várakozással tekintenek a javaslat
törvényerőre való emelkedése elé, miután
még mindig tizezrei az itt született és itt
lakó polgároknak élnek még mindig a
legnagyobb bizonytalanságban állampol-
gárságuk hovatartozandósága miatt. Az új
törvény azonban rendet teremthet ebben
a kérdésben.

Némileg aggodalmat keltő az az intéz-
kedés, hogy helyi bizottságok fogják meg-
állapítani az állampolgárságot és így
egyes lakosok könnyen ki lehetnek téve
újabb végzettségnek. Vigasztalóbb jelen-
ség az, hogy véglegesen mégis a bírósá-
gok fogják eldönteni ezt az életbevágóan
fontos kérdést.

A törvény végrehajtásának módját il-
letőleg bizonyára egyszerűbb lett volna a
végrehajtást záros határidőn belül a bírósá-
gokra bízni, amelyek az akták egyszerű
felülvizsgálata alapján kiállíthatták vol-
na az állampolgársági bizonyítványokat.
Ily módon elkerülhető lett volna a hosz-
szadalmas bizottsági eljárás, mert hiszen
végeredményben az elutasítottak hosszú
procedura után újból csak a bíróságokhoz
fordulnak igazuk védelméért.

Telef. 518. **MODERN MOZGÓ** BRASSÓ

Ma, hétfőtől, premier! Német énekes vígjáték-attrakció

JAJ... AZOK A ROKONOK!

(ZÄRTLICHEN VERWANDTEN)

Főszerepben a legjobbak: Charlotte Ander, Harold Paulsen, Felix Bressart
WESTERN beszélőgép. — 2 órás kacagás!

Következő világsláger:

Burschenlied aus Heidelberg

(SZERETLEK, SZERETSZ, SZERET)
Betty Byrd, Willy Forst éneklő filmoperett

Jön! SZOMAHÁZI regénye, Jön!
ABRAHÁM PÁL zenéje!

Mesék az írógépről

a hangosfilmek lefedelme,
Renate Müller-rel.

A feketeszesz ingoványa mindenkit elmerít, aki közelébe merészkedik

Hogyan dolgoznak, hogyan élnek Románia legfőbb feketeszeszesei

Inspektorok harca egymás ellen

Nagyvárad, március hó 2.

Abszolút aggodalommal viseltetünk a kolozsvári vizsgálóbíró optimizmusával szemben, aki sárkányölő Szent Györgyként azt hiszi, le tudja vágni a romániai feketeszeszipar hétfejű sárkányának a fejét. Kun Andor még nem is egy fej, csak egy tyukszem a végtagon. Egy kis pedigres szélhámoló, akit legfeljebb benne hagynak a vízben, illetve a feketeszeszben.

Kun Andortól még messze van odáig.

Odáig, ahol azok ülnek, azaz állnak a társadalmi és politikai élet ormain. Csak suttogják azoknak a neveit, akik nyilvánvalóan részesednek abból a három milliárdból, amit az államkasszából vonnak el a szeszetyárok, a modern idők modern rablólovagjai. Egy nagy összefonódás ez, olyan szövevény, amiből nincs kiút. Egy nagy ingovány, amely mindenkit magához ránt, aki közeledni mer felé.

Három milliárd nagy pénz. Jól tudják ezt az adófizetők, hiszen tőlük inkasszáják be mégegyszer. S jól tudják az adózati adót fizető közhivatalnokok is ma már, hogy mi ez: pótolni az ő százaikból és ezreseikből ennyi halompénzt.

A helyzet az, hogy aki ma szeszt gyárt, az majdnem mind fekete ebben az országban, hiszen a beszállított kontingens bizonyíték ellenük.

A szeszszindikátus égisze alatt voltak még naivak és félősök, akik egyideig rendben tartották a dolgaikat s most már ők esnek a fejük lágyára. A szeszgyárak kivétel nélkül kivonják termelésük kilencvenöt százalékát az adózás alól. Aki még mindig gyáva (esetleg tisztességes) az úgy segített magán, hogy leállította az üzemet, gyárt élesztőt, vagy más egyebet, de mindaddig alkoholt sem, mi esetre sem, amíg a mai helyzet tart.

Hogyan él egy feketeszeszese?

Nagyváradot, illetve Bihart szeretik a feketeszeszeselek eldorádójának feltüntetni. Az is. Nagyváradon általában

öt nevet emlegetnek, akiket dusgazdag-gá tett a feketeszesz,

a hatodik név egy előkelő politikusé, a ki már kivan ugyan kezdve, de még egyáltalában nem biztos, hogy a vizsgálóbíró erősebb lesz, mint ez a vakmerő ember. Aki vakmerőségét már bebizonyította a forradalmak alatt, amikor mint kém jött és ment keresztül a csucsaifrontról s vitte Budapestre bántódás nélkül a híreket.

Szumánban és bocskorban, tisztí ruhában és civilben a forradalmi idők nagyszabású spionázsának leghasznosabb, legbátrabb tagja volt a fekete szeszipar egyik patrónusa, aki nem is a legfőbb.

A társai? A dr. szeszgyáros már a csőd szélén állott s ma vagyonilag intaktabb mint valaha. A három testvér flott, bőkezű, kisigényű dolgos ember. Nem látni őket kávéházban, nyilvános helyen soha. Maguknak élnek, a családjuknak. — Nagyon nagy családjuk van, de mind egyiknek helyet szorítottak üzemeikben.

A gyárnak mind a kétszáz tagja családtag. Családtag a főkönyvelő és rokon a hordómunkás.

A portásfülkében egy óriás ül. Cerberusként őrzi a kaput. Félszeme a kapu vasszárnán, félszeme a könyvön pihen, ami éppen előtte fekszik. Kíváncsi vagy rá mit olvas egy szeszgyári kapus a fülke félhomályában? Megmondom: Kantot olvas és Schopenhauert. Bölcs. A legidősebb testvér gyakran látják Bukarestben a pénzügyminiszteriumból kijönni. Szakállas portréja idegenül s mégis oly ismerősen fest a nagy állású ur mellett, akivel egy autóba száll. (Vizsgálóbíró ur? Tudja ki az az ur? Én is kíváncsi vagyok rá.)

S nézzük ismét a másik gyárost, amint a nagyváradai Bémertéren eltrappol a magánfogat puha ülésébe vetve magát. Akkurátus ur oldalán, akinek nagy intellektusa kiragyo a Tegnappból a Holnapba. Asszonyi selyem suhogásához hasonlatos neve van. És ma, már megingathatatlanul látszó vagyona. Merev ortodoxiájával gondtalanul ül a híres szabadgondolkodó mellett s az ember

önkéntelenül is arra gondol, hogy vajon megmutatta-e ismerősének a tiszszobás illa emeletére huzott kis házi kápolnát, a külön szentélyt, ami vert aranyával műkinci mivoltában újabb vagyont ér.

A lányának egy hétig tartott az eskü-

Ahogy dolgoznak...

Most egy szemléltető példát arról, ahogyan dolgoznak. Biharpüspöki felé elfognak egy autós szállítmányt. Nincs kiút, ezt megfogták. A szamarak azt hiszik, hogy most produkáltak valamit. A kis fináncsenik ordoról álmodoznak, jutalomról. Elindulnak visszafelé a városba. Egy félórás ut ez mindössze. És egy negyedórán belül, megjelenik a szeszgyáros autója a rendőrség előtt. Lát-szólag izgatottan lép be a rendőrtiszt-hez:

— Kérem, panaszom van. Egy soffőr megzsárolt egy szállítmánnyal. Tes-sék intézkedni az elfogatásáról. Az autómnak ez és ez a száma. A soffőröm neve X.

A rendőrtiszt még alig vette fel a jegyzőkönyvet. A gyáros éppen menni készül, amikor befut a rendőrség udvarára a szeszgyáros autója. A soffőrt azonnal felvezetik. A gyáros sziszeg:

— Meg vagy gazember! El akartál szökni, mi? Te... te...!

És a soffőr jegyzőkönyvbe diktálja: elakartam szökni. Bekerül a dutyiba, elviszik a vizsgálóbíróhoz. Ott is beismer mindent. S a szeszese kijelenti:

— Károm megtérült! Szegény családos ember, megbüntetését nem kívánom...

Ez a trükk azonban már régen történt. Most már felesleges ennyi előrelátás. Az ambiciózus fináncok nem leskelődnek az éjszakai országutakon, nem akarnak elkerülni Beszarábiába.

Amikor Maniut egy újságíró megkérdezte, miért nem tesznek már valamit a

vője. Levágtak kétszáz aprómarhát, három borjut, begurítottak tíz akó sört, több hordó bort. A szesz nem került semmibe.

Ezek a váradia. És Belényesben is van egy és van Nagyszalontán. A vagyónuk? Montecristói.

feketeszesz ellen, Maniu így válaszolt:

— Hja, ez nem olyan egyszerű dolog.

Az interjunak ez a része nem látott még napvilágot. Napnál világosabban kiderült azonban, hogy tényleg nem olyan egyszerű a dolog. A feketeszesz ingovány, mindenkit lenyel, aki hozzáközelít.

Voltak és vannak olyanok, akik el akarnak pusztítani ezt a fekélyt, az bizonyos. Azonban minden jószándék megakad a végrehajtásnál.

Egyrészt a patrónusok miatt, másrészt?

Ha egy nyomozás elérkezik addig a pontig, ahol már látni is lehet, a nyomozó lelkében megrendül és destrálva van.

Megszűnik bizni a maga diadalában és igen sokszor csak egyetlen elv vezet tovább. Hiszen csodát látott. kinyilatkoztatást és maga is szentté válik, akinek elkezd maga felé hajlani a keze.

Biharban különösen két különítmény működött eddig, akik sokat hallattak magukról. Az egyik Savu inspektoré, a másik a Waradiné. Az eredménye a nyomozásoknak az lett, hogy

a Savu különítmény a legsúlyosabb invektívákkel illeti Waradinéket s viszont.

Savu nyilatkozott, hogy Waradin egy megbízhatatlan, mindenre kész alak. — Waradin mondanivalóit ugylátszik egyenesen a kolozsvári vizsgálóbírónak tartogatta, mintán végigjárta a határszél. Az inspektorok, akiket kiküldtek a

Jön a hangosfilmek királya!

Mesék az írógépről

Szomaházy regénye, Abrahám Pál zenéje a Modern Mozgóban, Brassó

feketeszesz ellen, egymás ellen támadtak.

Ha a feketeszesznel nem is, talán majd itt kiderül valami. Kiderül, hogy miért meddő minden szándék, a romániai Alcaponek ellen, akik, ha polgármestert még nem is választottak, mint ikertestvérük Al Capone Csikágóban, de — kamari képviselőt már igen. Nem is olyan régen.

Bárdos László.

Alevra tábornok,

volt közlekedésügyi miniszter ki-lépett a nemzeti-paraszt-pártból

Bukarest, március 2.

Politikai körökben nagy feltűnést keltett Alevra tábornoknak a nemzeti parasztpárt első közlekedésügyi miniszterének, kilépése a pártból. A volt közlekedésügyi miniszter levelet intézett a párt vezetéséhez, melyben kilépését bejelentette.

A levélben Alevra tábornok közli, hogy öt éves tagsága alatt mindig hűséges katona volt a pártnak, azonban a kormány nem tartotta be ígéreteit, melyek ellenzéki korában tett, elsősorban a katonai ügyeket illetően, de a kormány egész törvényhozási működését illetően sem felelt meg a várakozásoknak, mert hiányzott belőle a koncepció.

Politikai körök nagy érdeklődéssel várják a további fejlményeket, mert azt hiszik, hogy nem fog minden következmény nélkül maradni a tábornok kilépése, akinek meglehetősen nagy számú híve volt a pártban.

A tábornok különben már korábban elkedvetlenedett, amikor a Maniu-kormány első idején súlyos konfliktusba keveredett a kormánnyal, aminek következtében lemondatták őt. Akkor továbbra is benn maradt a pártban, de aktivitása már nem volt a régebbi. Most azután végleg kilépésével nyilvánított kirokát a párt uralma felé.

Takarékosság és egészség

SASSO

Oneglia-ból (Olaszország) a „Teresa Schiaffino” gőzhajóval megérkezett az első idei SASSO, tiszta, új termésű olajbogyóból préselt olajküldemény, $\frac{1}{1}$ és $\frac{1}{2}$ kg-os bödönökben, amelyet a constantai kikötői vámhivatal 1248. sz. február 10-ki vámdokumentációjával vámoztak el.

Ezt a küldeményt a tőváros és a vidék összes fűszerkereskedőinek osztották szét, úgy, hogy a fogyasztók jó, triss és a legnagyobb orvosi szaktekintélyek által mint egészséges és kitűnő tápszer ajánlott, olajat kaphatnak.

Ujból felhívjuk a n. é. közönség figyelmét arra, hogy a SASSO-olaj a híres

P. SASSO E FIGLI ONEGLIA (Olaszország)

cég gyártmánya, amelyet kitűnő minősége, abszolút tisztasága miatt az egész világ előnyben részesít. A legjobb bizonyítéka az olaj kitűnő voltának az a tény, hogy Olaszországban, az olajbogyó hazájában, ahol a fogyasztó-közönség a lef. nomab olajokhoz van hozzászokva, a SASSO márka a legelterjedtebb és legkedveltebb, amiről minden utazó, aki meglátogatta Olasz országot, meg tudott győződni.

Kérje és használja a kitűnő OLIO SASSO-t

Romániai vezérképviselő és egyedárusít

Dante Paolini

București III, Str. Vasile Lascar 166. Telefon 224/84



Március

Hírek

Töröm a fejemet

Ahol a Vaszárda járt át,
Busulnak a bántott felek.
S szólnak: „Addig üsd a gárdát,
(Mivel vas), ameddig meleg”

Belfast terén, Dunlop urnak,
Egy parányi helyet lettek,
E helyre emléket szurnak,
Szobrot, gummiból emeltek!

Ezt szép kegyeletnek véljük,
A hírnev, nem járja végét,
A gummiszobrot, — reméljük —
Nem törli ki az emléket!

Inconnue.

Embterlen hajsza egy nagyváradai magyar újságíró ellen

Nagyvárad, március 2.

A nagyváradai Magyar Szó szerkesztőségének tagjai ellen indított hajsza! Hajsza legújabb fejezeteként a következőket kell feljegyeznünk:

Almay Árpád hírlapíró, akit sikertelen öngyilkossági kísérlete óta a nagyváradai köz-kórház belgyógyászati osztályán ápoltak, szombaton délután a belügyminisztériumtól érkezett távirati utasításra, a legelső vonattal a határra kísérték.

Tekintettel azonban arra, hogy Almay Árpád nem magyar állampolgár,

a magyar hatóságok nem vették át és visszautasították Romániába.

A magyar és román határrendőrség szombat délután óta folytonosan labdázik a szerencsétlen újságíróval, akit Nagyváradon, szülővárosában nem tűrnek meg a hatóságok, Magyarország pedig nem vehet át.

Az Újságírószervezet nagyváradai csoportjának vezetője a mai nap folyamán még egy kísérletet tett arra, hogy a hatóságok Almay hírlapíró kiutasítását visszavonják, a közbenjárás azonban nem járt sikerrel. Tovább folyik tehát az embterlen játék a határállomások között, amíg Almay Árpádot a magyar hatóságok mégis csak át nem veszik.

— Esméletlenül találtak egy angol bankárt a Belgrád—budapesti vonaton. Budapestről jelentik: A Belgrád felől érkező gyorsvonaton tegnap eszméletlenül találtak Benjamin Wallace angol bankigazgatót, a „Royal Exchange Bank” vezetőjét, aki athéni fióküzletüknek felhívására utaztatta, a közbenjárás azonban nem járt sikerrel. Tovább folyik tehát az embterlen játék a határállomások között, amíg Almay Árpádot a magyar hatóságok mégis csak át nem veszik.

— A Vaszárda perében csak néhány nap múlva hirdetik a bukaresti törvényszék. Bukarestből jelentik: Az ifj. törvényszék IV. tanácsa szombaton este fél 8 órakor fejezte be annak a pernek a főtárgyalását, amelyet az ügyészség a Marzescu-féle rendtörvény alapján a „Vaszárda” és a „Mihály arkangyal” nevű antiszemita és sovinszta szervezetek és azok vezetői ellen indított. A védőbeszédet után a vádlottak nevében a végző jogán Corneliu Zelea Codreanu fővádlott hangoztatta, hogy a két szervezet nem fejtett ki államellenes tevékenységet, hanem csak a destruktív elemek befolyását akarta visszaszorítani. Ezután az elnök a tárgyalást befejezettnek jelentette ki, az ítélet kihirdetését pedig a törvényes 8 napi határidő, tehát ennek a hétnek valamelyik napjára halasztotta.

— Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonnak, ismerősöknek, kik szeretett jó férjem temetése alkalmával részvételüket nyilatkoztatták, ezután mondok hálás köszönetet. Ugyanígy köszönetet mondok a „Molkerei” tejgyárának és a Stollwerck testvérek cégének is és azok tisztviselőiknek. Özv. Nemesek Józsefné.

— Székelési zavarok, bélgörcs, puffadás, gyomorszárdulás, izgalmi állapotok, szívdobogás, félelemérzés, bódultság és általános rosszullét esetén a természetes Ferenc József keserűvizet a gyomor és bélcsatorna tartalmát gyorsan és fájdalom nélkül kiüríti, a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést szerez. Korunk legkiválóbb orvosai a Ferenc József vizet egy férfiaknál, mint nőknél és gyermekeknél teljes eredménnyel alkalmazzák. A Ferenc József keserűvizet gyógyszertárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben kapható.

Egy ravasz szélhámos, mint a király kiküldöttje szélhámoskodott Nagyváradon

Összeírta a panaszokat és „csak” eljárási költségekre inkasszáli különböző összegeket

Nagyvárad, március 2.

Néhány nappal ezelőtt feltűnt Nagyváradon egy ismeretlen, de annál biztosabb fellépésű fiatalember, aki rendkívül határozottan kiadta magát a hiszékeny emberek kifosztására.

Kihaszárlta az újságoknak azt a híradását, hogy Károly király rövidesen személyes ellenőrzéseket csinál az ország nagyobb városaiban s magát kinevezte az uralkodó előrelökűdött bizalmi emberének.

Rövid idő alatt rengeteg embert keresett fel azzal, hogy az uralkodótól kapott legmagasabb megbízás értelmében fogva van panaszokat, sérelmeket felvenni és összegyűjteni, sőt módjában áll ügyes-bajos dolgokat elintézni, adót leszállítani.

A biztos fellépésű embernek a legtöbb helyen sikerült is eredményeket elérnie. A király nevében megígért segítségért sehol sem kért jutalmat.

csak éppen eljárási költségekre és béklyegilletékre vett fel kisebb-nagyobb

„A kölcsön elvileg megkötöttnek tekinthető”

Bukarest, március 2.

A kormány ma délelőtti minisztertanácsot tartott, hogy megvizsgálva a Párisból kapott legutóbbi jelentéseket, vélegesen döntsön a kölcsön ügyében.

A Ppovici pénzügyminiszterrel érkezett legújabb távirati beszámolókból kiderül, hogy sikerült végre megoldani a kölcsönnel összefüggő valamennyi kérdést, köztük az idegen pénzügyi ellenőrzés problémáját is, amely ellen a Banca Nationala eredetileg hevesen tiltakozott. Miután pedig ez a kérdés volt az egyedüli akadály, amely végleg útjában állt a kölcsön perfektuálásának, a kölcsönt ebeben a pillanatban elvileg már is megkötöttnek lehet tekinteni.

A minisztertanács hozzájárult azokhoz az utasításokhoz, amelyeket Mironescu miniszterelnök tegnap kiegészítőleg Popovici pénzügyminiszternek adott.

— Agyonlőtte imádottja szüleit, mert kiköszarazták. Párisból jelentik: Toulouse közelében egy kis faluban tegnap kettős gyilkosság történt. Egy harmincöt éves építőmunkás felkereste imádottja szüleit, akikről több ízben kossarat kapott és revolverrel úgy a férfit, mint feleségét, agyonlőtte. A tett elkövetése után a bosszúálló fiatalember önmaga ellen fordította a fegyvert és magával is végzett. A falu szép leánya, aki miatt a tragédia történt, nem tartózkodott a lakásban és amikor szüleinek és szerelmesének borzalmas haláláról értesült, ájultan esett össze.

— Francia repülő megdöntötte a távolsági időtartam-világrekordját. Párisból jelentik: Bossuort és Rossi francia aviatikusok megdöntöttek a zárt pályán való távolsági időtartam repülés világrekordját. A francia pilóták hetvenöt óra huszonhárom perc alatt 8905 kilométert tettek meg. Ezzel szemben a legutolsó, olaszok által eszközölt teljesítmény 8188 kilométer volt, hatvanhét óra és tizenhárom perc alatt.

— Titokzatos holttest a hóvirágok között. Budapestről jelentik: A Svábhgy egyik rejtettebb helyén a hóvirágszedők tegnap feloszlásnak indult férfiholttestet találtak. Jelentésük alapján rendőri bizottság szállt ki a halott személyazonosságának és a halál körülményeinek megállapítására. A holttest ruháinak zsebében semmiféle igazoló iratot nem találtak, csak egy levélborítékot, amely Takács József címre szólt. Megállapították ellenben azt, hogy a halott nyúlt agyán hatalmas lyuk tátong. Találtak a közelben egy kilőtt revolverpatront is, revolvert viszont nem, s így az a feltevés alakult ki, hogy a halált nem öngyilkosság okozta. Később megállapították, hogy a holttest Takács József volt gummiigazgató tisztviselővel azonos, aki félszeműtől óta volt munkanélküli és betegsége miatt sokat sétálgatott a hegyek között. Valószínű, hogy bűnténynek esett áldozatul.

— Kétszázhatvan millió orosz könyv jelent meg a múlt évben. Berlinből jelentik: A Tass-iroda híradása szerint az elmúlt évben az általam szovjet könyvkiadóhivatal 260 millió könyvet és 30 millió folyóiratot jelentetett meg orosz nyelven. A feltüntetett mennyiség a példányszámra értendő.

pénzösszegeket.

A pénzt azonban magától értetődőleg megtartotta magának és a hiszékeny emberek nem segítette.

Tegnap azonban az önkéntes „homo regius” rajtavesztett a jól jövedelmező üzletben. Egyik áldozata, Tar Jánosné, nagyvárad lakos, az utcán felismerte és rendőrről leigazoltatta. A „királyi megbízottat” rövidesen előállították a rendőrkész-túrán. Kihallgatása alkalmával megállapították, hogy a neve Mayer Gátnér, bukaresti illetőségű s állítólag munkatársa egy Gajul Someruluj című hetilapnak. Olyan írást, vagy igazolványt, amellyel megbízatását az uralkodó részéről bizonyítani tudta volna, természetesen nem találtak nála.

Megmozgatásakor azonban zsebeiből rengeteg hamis bélyegzőt kerítettek elő. Ezeket szélhámosok elkövetésénél használt fel okmányok hamisítására. A király nevével visszaélő kalandort a rendőrség átadta az ügyészségnek.

Ma este: Japán színház. Az óriási bukaresti siker a brassói előadás iránt is nagy érdeklődést váltott ki, úgy, hogy a jegyek nagyrésze már el is kelt. Kezdeté este 9 órakor az Astra-teremben. Megmaradt jegyek 6 óráig a Zeitschrift-konzernnél és este 6 óráig az Astra pénztáránál kaphatók.

★ A Zsidó Nemzeti Szövetség Brassói Csoportja folyó évi március hó 5-én, csütörtökön este fél 9 órakor tartja rendes évi tisztújító közgyűlést az Arhalaz-utcai tanácssteremben, amelyre a tagok ezúton meghívhatnak. A közgyűlést a megjelentek számára való tekintet nélkül megtartják.

★ Schneider Józsa grafológus külföldi tanulmányutjáról visszatért és lakását, Brassó, Sütő-utca 4. szám alatt újból vállalt megbízásokat 100 lejért. Válaszbélyeg mellékelendő.

— Rendszeres sápot szedett egy brassói CFR hivatalfőnök a tisztviselőktől. A CFR brassói vasutagazgatóságnál napok óta folytak a kihallgatások M. I. Panisca, CFR-hivatalfőnök visszaéléseinek ügyében. A teljhatalmu irodafőnök ugyanis hosszabb idő óta rendszeresen csak úgy helyezte el, vagy nevezte ki a CFR hivatalnokait, vagy alkalmazottait, ha azok ezért neki bizonyos összeget lefizettek. Ezek az elhelyezési díjak öt-tíz-tizenöt-ezer lejig terjedtek, de a hivatalfőnök, tekintve a rossz megélhetési viszonyokat, megengedte, hogy havi részletekben törlesszék a kialakított összeget. Rengeteg pénzesutalványt és szelvényt találtak a lakásán, amit mind CFR alkalmazottak küldtek Paniskának. Eddig mintegy ötven alkalmazottat hallgattak ki, a kik valamennyien hivatalfőnökük ellen vallottak. A központi vezérigazgatóság intézkedett, hogy speciális bizottság szálljon ki Brassóba, amely hivatalba lép, hogy Panisca hivatalfőnök ügyeit megvizsgálja.

Lemondott az arad-megyei prefektus

Arad, március 2.

Marseu Jusztin aradmegyei prefektus tegnap váratlanul bejelentette lemondását, amelyet a kormány elfogadott. Helyébe ideiglenes megbízatással Constantin Dumitrescu belügyi vezérfelügyelőt delegálta a kormány.

Marseu lemondása azoknak a harcoknak a következménye, amelyet a volt prefektus Pop Cicio Istvánnal, aki tudvalevőleg aradmegyei nagybirtokos és a vármegyei tanács elnöke, folytatott.

Hír szerint Pop Cicio azzal a tervvel foglalkozik, hogy vejét, Bolinteanu őrnagyot ültesse be a prefektusi székbe. Másrészt Pop Cicio kijelentette, hogy szabálytalanságok miatt volt szükség a prefektusváltásra Aradmegyében.

— Letartóztatták a pozsonyi „A Reggel” főszerkesztőjét és kiadóhivatali főnökét. Pozsonyból jelentik: Az itteni rendőrség ma letartóztatta dr. Kasztor Ernőt, az itt megjelenő „A reggel” című napilap főszerkesztőjét és Heffer Nándort, a lap kiadóhivatali főnökét. A letartóztatás azért történt, mert Kasztor és Heffer állítólag csalást követtek el a lapvállalat terhére. Eljárás indult ezenkívül Kasztor főszerkesztő ellen azért is, mert doktori diplomáját jogosulatlanul használja. A diplomán mint kiállító, a kolozsvári egyetem szerepel, holott, a nyomozás szerint, a kolozsvári egyetem Kasztor Ernő részére doktori oklevelet nem állított ki.

A nátha hosszan tartó és kellemetlen betegség. Anacot pasztilla a legjobb orvosság. Egy fiola ára 37 lej.

— Egy ró4 esztendő ember tűzhalála. Bukarestből jelentik: Vaslui megye Garcenii községének legöregebb embere, a 104 esztendő Grigore Stefan, tragikus körülmények között vesztette el az életét. A mathuzsálemi koru férfi szombaton délután fázott és emiatt az ágát a kályha közvetlen közelébe húzta. A jó melegben aztán melyen elaludt, s akkor sem ébredt fel, amikor a kályha nyílásán kipattanó szikrától fűzet fogott az ágya. A garcenii Mathuzsálem megfulladt és mire a szomszédok a házból kiáradó füstre figyelmesek lettek, félig szénén égett.

Aki a tejet nem szereti, Ovomaltine-val azt is megkedveli.

Szőlőtermelők!



Ha elsőrangú minőségű „ERMELLEKI” nemesített bor és csemege gyökere szőlőoltványokat, valamint oltott gyümölcsfákat szándékoznak ültetni, — úgy saját érdekükben is — szükségük van nálam szerez-

zék be, mert telepem a legkiválóbb és legőbbit termelő világhírű „ERMELLEKI” nemesített bor- és csemegefaokat a legutányosabb árban kaphatják

Pontos cím megadása esetén nagy eriedelmű képes árjegyzékemet minden termelőnek ingyen és bérmentve azonnal megküldöm.

Kágyi Szabó István

az első nagyváradai szőlőoltványtelep tulajdonosa.

Központi iroda:

E 20485

Nagyvárad, Str. General Berthelot 6-a.

EXCELSIOR és PARIS

szállodák - Bukarest

Teljesen átalakítva, modern kényelemmel, a szobaárakat 30-45%-kal leszállították.

11667 E

Szemüvegeket

legjobb és legfinomabb szemüvegekkel készít és raktáron tart

Illyés Károly
BRASSÓ, KAPU-UTCA 40. 271

Március 3-án

kezdődnek az új francia, angol és román nyelvkurzusok

a BERLITZ-módszer szerint.

Minden nyelvtanár kizárólag saját anyanyelvén tanít.

Jelentkezések naponta délelőtt 10-1 és délután 4-9-ig.

BRASSÓ, VIRÁGSOR (Piața Libertății) 10. l. em. (Banca Marmorosch Blank & Co. épületében.) E 271

Székrekedést,

aranyeret, vesebajt, májbetegségeket, rheumát gyorsan és könnyen, anélkül, hogy a szervezetnek ártson, természetes gyógyóddal gyógyít az

UNIVERSAL-TEA

Dobozonként 95 lej, gyógyszerárakban és drogeriákban. Labor. „Malarin” Bukarest, Piața G. Cantacuzino 3. E 228

Takaréktűzhelyek

lakások és vendéglők részére, készen és megrendelésre kaphatók COPONY GYÖRGY épület és géplakatosműhelyében Brassó, Hentes-utca 4, Villa-utca 3 (Ipertestület mellett). Vállalok minden szakmabeli javítást.

Tavaszi ruhákat szezon előtt előnyösebben fest, tisztít

CZINK, Kolozsvár.



REGÉNY * IRTA MIKES IMRE *

(Minden jog tenniarva.)

— Segiccs!

Hangja durva és parancsoló. Az asszony érzi, hogy ő most senki, itt a cselekvés és erő vette át az uralmat. Négy-szer is lehajol, míg hozzá mer érni a tettehez.

A legény szétvetett lábakkal felegyenesedik, mint amikor a kikötőmunkás vállaira veti a liszteszsákot.

Az éjszakai homályban megindulnak ketten a Tisza felé.

A férfi viszi a terhet, nem is érzi a súlyát. A holttest hintázva csüng le vállairól s merev karjaival néha megverdesi lapockáit.

Az asszony két lépésnyire halad mellette, lihegve, undorodva, telve félelemmel, néha bokáig süllyedve a tavalyi bárázdk tócsáiban.

Csak egy kilométer a Tisza. A megdagadt hullámok sodródnak tovább az éjszakában, hátukon még néhány vékony jégtáblát cipelnek és farönköket hordanak tovább, melyeket valahonnan messze, talán Máramarosból indítottak el a nagy utnak.

A legény könnyű kézzel, mintha csak egy nagyobb követ dobna el, ellódítja magát a Lidi testét. A tetem átrepül a sötétben és jó öt lépésnyire zuhan alá a habokba.

Megfordulnak és szó nélkül rohannak hazafelé. A loccsanás hangjai elkísérik őket egész a faluig.

XIV.

Székely Sándor későn tért haza a kocsmából. Amióta romlása megindult, minden estét Marót Baláznál töltötte. Keszeg embernek nézett ki, de „jó cugja” volt. Két liternél alább nem is adta.

Az asszony nem volt a háznál.

— A Jézus verje meg, most meg az apjára kapott rá... Tán haldoklik az öregember?

Levetette magát az ágyra és elaludt.

Alig pitymallott, amikor már felserkent. A kisebbik gyermek szuszogott mellette, a felesége távol volt.

Felugrott az ágyról, fölkapta a ködmönét és indult kifelé. Alig virradt, aludt az egész falu. A szomszéd ablakon beözöregtet.

— Eszti néném... nizzen be kisőbb a kölykökhöz! Az asszony oda van... lehet, hogy elpatkót a vinember...

Gyorsan szedte a lábait, izgatta az ügy. Másfél éve nem volt az apósánál, nem állhatta Lajit, a sógorát. Közöttük feküdt a megosztandó föld kérdése. Most azonban mennie kell, ha meghalt az öreg, jelen legyen a végtisztességnél. Amilyen ostoba az asszony, kicifráznak mindenhöz. Szükség van ilyenkor rája.

A kapu nyitva állott, semmi sem mutatott, hogy valami rendellenes történt volna a háznál. Benyitott a szobába. Az öreg az ágyon feküdt, pipázott. Hosszúszárú csibakja a dunyhán pihent. A dunyhán egy nagy viaszkosvászonnal volt, azon nyugodott a pipa, körülötte még lángbaborítaná a vésés a házat.

— Magának mi baja?

Az öreg csöndesen néz rá. Megköttye-gült-e? Vagy tán ő volna elköltözőben az árnyékvilágba, oszt nem mondják neki? Nem valószínű. Egészen jó ize van ennek a dohánynak. Négy krajcáros zöld dohány. Édes és bűdös. Ezt szitta egész életében. Már ameddig tellett. De most javarészt bagózik.

— Nekem semmi. Mi bajom lenne?

— A Lidi aztonta, beteg. Estitől nem láttam. Ide gyűtt magához.

— Hozzám nem... Tán kiverted a házból?

— Verte a nyavalya... Ámbár nem lett volna kár... Inkább, mint így elcsavarogjon...

Meg se biccentette a kalapját, amikor kiment a szobából. Benézett a másik szobába, majd kiment a fészerbe, a kamrába, nem látott senkit. Végül benyitott az istállóba.

A ló már ébren vót, rága a szénát. A sógora lent hasalt az alomban, ruhástól dőlt végig a trágyás szalma közt. Kitá-tott szájjal horkolt, két kezével pedig magához szorította a kutyáját. Az arca piszkos és fáradt volt, homloka mély bárázdkba futott össze. Ugy nézett ki, mint egy öreg ember.

— Na, ez is csak úgy döglök az életben! — gondolta Székely Sándor.

Otthagytta az apósa portáját és bizony talan léptekkel indult ki a Nagy-uccára. Hol lehet az asszony? Néha úgy megverte, hogy recsegett a bordája, néha pedig szerette volna a házából kihányni gyerekestől együtt, de azt nem tettezte fel róla, hogy éjszakára máshoz ment volna. Nem az a fajta ez. Ostoba, együgyű, gyöngye, de nem becsstelen. Akár a tűzbe tenné a kezét.

De mér hazudta azt, hogy az apja beteg?

A Nagy-uccán szembe jött vele a csorda.

— Józsi bácsi, nem látta a feleségemet?

— Nem én, senkit még ma reggel...

— A ménkü csapná meg, az este aszonta, hogy a vinember beteg, oszt eltűnt...

A pásztor visszaemlékezik, hogy tegnap hazatértekor összeakadt az asszonnyal. Nem ismerte meg, de azt mondta neki, hogy az apjához megy.

— Az apja beteg? Akkor láttam... Az este erre ment, a temető felé.

Az ember össze-vissza jár az uccákon, benéz ebbe a házba is, abba is, de sehol semmi nyoma a feleségének. Hazarohan, hátha közben megérkezett. De a ház üres, csupán a nagyobb gyerek szedelőzködik, készül az iskolába.

— Isanyádat nem láttad?

— Nem.

Visszasiet a jegyzői irodához, ott talán tudnának felvilágosítással szolgálni. Csak a gyakornok ül az asztal mellett, nem hallott semmit.

Végül rászánja magát, hogy betérjen a paphoz. Kissé restelkedve nyomja le a kilincset, a tiszteletes eleget hallhatott már az ő dolgairól. Így van ez, ha nyomja a szegénység az embert. Ámbár egye fene, más is megrakja az asszonyát.

Itt kell lennie, biztos a papné vagy az ujszülött volt rosszul. Csak előtte titkolta, igaza is van, elégszer eltárgálta már a pap miatt.

— A Lidi végett gyűttem, tiszteletes ur...

A papnak kissé elkomorodik az arca. Nem várta volna, hogy Székelyné az urát szabaddítsa rá azért a rongyos pár pengőért.

— Sajnálom, kedves Székely bátyám, de... nézzenek erre egy-két hét múlva. Még annyi pénzem sincs, hogy...

— Nem a piz miatt, tiszteletes ur... hanem a Lidi miatt...

Csak nehezen értik meg egymást. Az emebernek nem akar a fejébe menni, hogy az asszony nincs a parókián. Az arcán látszik a gyanakvás, azt hiszi, hogy talán a tiszteletes összejátszik a Lidivel. Mert hol lehetne egyebütt? Becsy Pál észreveszi a gazda aggodalmait és feláll a helyéről.

— Különben nézzen széjjel a házban, Székely ur, hátha tudomásom kívül betévedt...

Végigvezeti a szobákban, amelyekben még mindig két papir borítja az ablakokat a bevert üvegek helyett. A hálóban a papné fél ülőhelyzetben az ágyban hever, karjai közt tartja a csecsemőjét, aki halvány karjaival már a szópás utáni elégedettség derűjével vonalakat rajzol a levegőbe.

Kimennek még az udvarra is, be a kamrába, le a pincébe, az istállóba s végül a konyhába. A leány tesz-vesz, reggelit készít.

— Te Borcsa, nem járt erre a Székely Lidi?

— Erre nem.

Az embernek már verítékezik a homloka. A csudába is, hova tűnhetett? Rossz érzései támadnak. Csak nem tett valami kárt magában? Kitelek tőle, amilyen bolond perszóna. De hiszen egy hete már hozzá sem ért. Mióta a paphoz szüléshez hívták, megenyhült iránta. Mert van neki is szíve. Pedig egy krajcárt sem hozott haza, nem volt a tiszteletesnek pénze.

— Tán bement Szolnokra? — mondja a cseléd lány.

— Szolnokra? Mi dolga lenne ottan?

— Aszongyák, készült... a törvényhez...

Székely Sándornak vérvörös lesz az arca.

A törvényhez. Ez lehet. Amilyen eszeveszett.

De vajjon minden nélkül ott hagyta volna a gyerekeit? Nem olyan anya ez. Ha ment volna, akkor valakinek szólna. Legalább annyit, hogy te, nizz be hozzám, mi van a pulyákkal...

S a pásztor is találkozott vele. A temető felé ment. Szolnokra pedig éppen ellenkező irányban vezet az út. Hacsak nem csónakkal vitette át magát Óbagra? De nem valószínű, hogy ilyen zajlásban este vállalná az átkelést a révész.

Mindenestre meg akar győződni a valóságról. A sáros, rossz úton gyors léptekkel elindul a komp felé. A révész kint ül a kunyhója előtt, gondtalanul pipázik, ilyenkor, kora tavasszal nincs még munkája ugyszólván semmi.

— Te Gazsi, átvitted-e a feleségemet?

— A feleségedet?... Még az árnyékát sem...

Előttük rohan tova a tavaszi Tisza. Vad folyam ez, ilyenkor, amikor újra-éled minden, ő is elveszíti a fejét.

Székely Sándor szeme végigsiklik a hullámokon, lefelé a folyó hajlásán, egészen a Cigány-szigeti kanyarulatig.

Piszkosak a habok, sodró az áradat, sok mindent cipel magával az örjögő viz.

Nézi a Tiszát és elszorul a szíve.

Csak nem tett ilyen bolondot?!

Dél előtt már mindenütt a Lidi eltűnését tárgyalják. Sok hive van annak a feltevésnek, hogy az asszony Szolnokra ment. Pápai Mari is erősíti, neki szemé-lyesen mondta a Rácz Lidi, hogy készül az utra.

De miért kódorgott akkor este a temető felé?

Délben Varga Gyula és a felesége jelentkeztek a kösség házában. Előadják, hogy ez este sikitást hallottak a temetőből. ember még ki is szólt, hogy ki-áltot valaki? arról is tanúságot tehet-nek, hogy fizekaszót alkonyat előtt a sarkert körül látták kőszálni.

Délután már Pápai János is úgy vall, hogy Zsuzsa a temető körül járt. Kell itt valaminek lenni.

(3-ik közlemény)

Megidul a suttogások, találgatások, feltevések végtelen árja. Egyik így véli, másik úgy. Sokan azt hiszik, hogy inkább Székely Sándor a bűnös, úgy bánt az asszonnyal, mint a kutyával, biztos elemészette magát a szerencsétlen.

Az ember alkonyatig kőszál a faluban bejárja az egész határt, kimegy a szőlő-sorba, keresi a felesége nyomait. De sehol semmi.

Sötét van már, amikor hazaér.

A szomszédasszony ott ül a padkán, ölében tartja a kisebbiket.

— Idesanyám... idesanyámat akarom!

— Maj' meggyün, fijam... ijckam...

A nagyobbik fiu hallgat, bámul bele a tűzhely paraszába. Az ember leül mellé és kezébe hajtja fejét.

★

Már közeleg husvét.

Az ünnepre való készülődés láza üli meg a falut. A legtöbb helyen meszelnek, ahol nagy lány van, új ruhákat varrnak. A Hangya kirakatában már láthatók a rózsavizes flakák, ólomfe-jüket meg kell csavarni és folyik belőlük az illatos parfüm.

.....

(Nyíltér*)

100.000 lejes

ajándékunk

Hogy vevői sok évtizedes pártfogását honorálja, a Derby cipőgyár a tavaszi szezon alkalmából sorozatos rendkívüli meglepetéseket készített elő. Így többek között a folyó év március hó 1. és április 14. közötti időben fiók-üzleteinkben készpénzért vásárolt minden pár cipő-vel egyidejűleg sorszámmal ellátott egy-egy drb sors-jegyet díjtalanul adunk igen tisztelt vevőinknek. A sorsjegyek az alanti Lei **100.000** összegű készpénz ajándék sorsolásában vesz-nek részt.

1 drb	nyer-mény	L 25.000
1 "	nyer-mény	" 10.000
5 "	"	à L. 5000 " 25.000
5 "	"	2000 " 10.000
30 "	"	1000 " 30.000

L. 100.000

Első huzás 1931. március 25, második huzás 1931. április 15.

Ezen sorsolás közjegyzői tanusítványa minden fiók-üzletünk kirakatában ki-van téve. Huzás Dr. Popa Gheorghe kir. közjegyző irodájában, Oradea, Str. Cosbuc. No. 7.

Derby Cipőgyár R. T. Oradea.

* E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

.....

Uj előfizetők

az eddig megjelent folytatásokat díj-talanul kapják. Fizessen elő a B. L.-ra, hogy mindennap rendszeresen olvashassa a legjobb romániai magyar lapot.

Március

Butoraink
raink **Fizetési**
feltételeink

SZENÁCIÓSÁK

SZEKELY & RETI **ERDELYRESZI BUTORGYAR RI**
Marosvásárhely — Nagyszeben
BRASSÓ

A kolozsvári haztula donosok szövetsége országos akciót indít az egvenesadótörvénynek 1929 óta esedékes módosítására

Közgazdasági Lapok

Kavarodás az állami erdőségek kitermelése körül

Bukarest, március 2.

Majdnem két esztendeje kísért az állami erdőségek kitermelésének berbeadása. Legutóbb Krausz Simon, az ismert, levített bukaresti bankár tárgyalta a kormányval az állami erdők kitermelésének koncessziójáról, amelyet egy londoni, illetőleg amsterdami facsoport számára akart megszerezni.

A tárgyalások sokáig húzódtak, mert a földmívelésügyi minisztériumban sokan ellenézték az állami erdőségek berbeadását.

Ennek az irányzatnak legekspanáltabb híve Drecea, az Autonóm Erdőpénztár vezérigazgatója volt, akinek majdnem az állásába került, amiért kabinetkérdést csinált abból, hogy az állami erdőségeket a Casa Autonoma saját rezsisben is ki tudja termelni haszonnal. Emiatt Drecea vezérigazgatónak konfliktusa támadt

Madgearu miniszterrel, aki a Krausz Simon-féle tárgyalások megszakadása után egy zürichi bankár közvetítésével új ajánlatot kapott az állami erdők kitermelésének koncessziójára.

Miután az Autonóm Erdőpénztár vezetősége ellenezte ezt a megoldást, Madgearu betegszabadságra küldte Drecea vezérigazgatót.

Ugy látszik azonban, hogy mégis a saját rezsisben való kitermelés hívei kerekedtek felül, mert Drecea vezérigazgató ismét elfoglalta hivatalát. De az sincs kizárva, hogy a betegszabadság alatt, amelyről az eredeti hírek szerint nem kellett volna visszatérnie, Drecea vezérigazgató más meggyőződésre jutott, deferált Madgearu miniszternek és így az állami erdők berbeadásának kérdése a napokban dülőre fog jutni.

Elkészült a kormány javaslata a favámok leszállítására

Bukarest, március 2.

A kormány, amióta befűtött a fa-krach, tanulmányozza azt a kérdést, hogyan lehetne Románia faiparának kivitelét előmozdítani. Ennek első feltétele természetesen, az eddigi magas kiviteli vámok leszállítása. Ilyen értelemben most javaslat is készült, amely azonban egyik kezével ad, a másik kezével elveszt, amit adott. A kormány ugyanis, a míg az összes faneműekben valóban elég jelenléteken leszállítja a vámokat, a bükki anyagok vámját felemeli, annak ellenére, hogy ebből a faanyagból annyi van az országban, hogy vámentesen kellene lehetővé tenni a kivitelét, csak hasznát lehessen venni.

A tervezett vámmódosítások egyébként az alábbiak:

Tölgyfánál:

Rönkfa, ha 40 cm.-nél nagyobb, vagononkénti vámját 10.000 lejről 2000 lejre, 25-től 40 cm.-ig 10.000 lejről 1000 lejre, 25 cm. alatt 500 lejről 500 lejre szállítják le.

Faragott-fa (cioplitură): 20 cm.-en felül 2500 lejre, 20 cm.-en alul 2500 lejre 600 lejre.

Fűrészáru: 2500 lejre 1500 lejre.

Donga: 3000 lejre 2000 lejre, cser fűrészelt 3000 lejre 250 lejre.

Traverzek: vagononként 4000 lejre 1000 lejre.

Parkettek és friések: 2500 lejre 1500 lejre. Tüzifa: 300 lejre 200 lejre vagononként.

Bükkfánál:

Rönkfa: 100 lejre 200 lejre vagononként.

Faragott-fa (cioplitură): 100 lejre 300 lejre.

Fűrészáru: 100 lejre 300 lejre.

Donga: 100 lejre 50 lejre.

Traverzek: 100 lejre 280 lejre.

Parketta: 100 lejre 400 lejre.

Tüzifa: marad változatlanul 100 lej vagononként.

Gyertyánfánál:

Rönkfa: 25 cm.-en felül 3500 lejre 500 lejre, 25 cm.-en alul 3500 lejre 200 lejre vagononként.

Diófánál:

Rönkfa: 15.000 lejre vagononként 10.000 lejre.

Fűrészáru: marad változatlanul 15.000 lej vagononként.

Körösfánál:

Rönkfa: 35 cm.-en felül 15.000 lejre 3000 lejre, 35 cm.-en alul 15.000 lejre 1000 lejre vagononként.

Fűrészáru: 15.000 lejre 2000 lejre.

Jávorfánál:

Rönkfa: 15.000 lejre 1500 lejre.

Fűrészáru: 15.000 lejre 1500 lejre.

Szilfánál:

Rönkfa: 15.000 lejre 500 lejre.

Hasítás: szil, gyertyán, bük és égerfa 2000 lejre 5000 lejre vagononként.

Furnir: szil, dió, kóris, stb. 100 lejre 300 lejre vagononként.

Nyárfánál:

Rönkfa: 4000 lejre 500 lejre.

Fűrészáru: 3500 lejre 200 lejre.

Hársfánál:

Rönkfa: 5000 lejre 800 lejre.

Fűrészáru: 4000 lejre 500 lejre.

Fenyőfánál:

Rönkfa: 22 cm.-en felül, 5000 lejre 1000 lejre, 22 cm.-en alul 2500 lejre 300 lejre vagononként.

Faragott-fa: 200 lejre 300 lejre.

Fűrészáru: marad változatlanul 200 lej.

Hulladékfa: 200 lejre 100 lejre vagononként.

A kormánynak ezt a javaslatát szakmai körök ma veszik tárgyalás alá Bukarestben és így nincs kizárva, hogy még módosítani fogják az egyes tételeket.

A gyáriparosok szerint

Egy év alatt 18 százalékkal olcsóbb lett az élet

Kolozsvár, március 2.

Mostanában jártak le a legtöbb iparágban a tavaly megkötött kollektív szerződések, amelyekkel kapcsolatban a közvetkezőket olvassuk a gyáripari szövetség kolozsvári körzetének legutóbbi körlevélben:

A kolozsvári piaci ármegállapítások, amelyek tudvaleg a munkaügyi inspektorátus, az Ugir és a munkásszervezetek delegátusainak részvételével folynak le, a közszükségleti cikkek árindexének folytonos visszaeséséről tanuskodnak. Ez a 33 cikk árát magá-

ban foglaló index 1930 januárjában 1747.55 lejt tett ki, viszont 1931. januárjában már csak 1510.55 lejt, februárban pedig 1432.95 lejt, ami azt jelenti, hogy 13 hónap alatt 18 százalékos áresés mutatkozik az elsőrendű közszükségleti cikkeknek. Ennek

az elvitathatatlan olcsóbbodási hullámnak a következményeit a dolgozó munkástömegek le is vonják,

amennyiben eddig szinte minden lejárt szerződést az órabéreknek fenti százalékkal, az alkorbéreknek pedig az

időközi racionalizálások mértékének megfelelő százalékkal való leszállítása mellett hosszabbították meg.

A munkabérek indeksét 45 város adatai alapján állapítja meg a munkaügyi minisztérium. Ezek az adatok igen különös körülményre hívják fel már első pillanatra a figyelmet.

Mig egyfelől 20 városban az 1930. évi munkabérek 0.19–22.33 százalékos emelkedést mutatnak az 1929 évekkel szemben, addig 25 városban 0.04–31.23 százalékkal estek a munkabérek.

Már ez az aránytalanság is azt mutatja, hogy a különböző egységesítési kísérletek közül leginkább azt hanyagolták el az illetékesek, hogy az életfeltételeket és a piaci árakat egységesítsék az országban. Mégis csak különös, hogy ugyanabban az országban ilyen nagy eltérések legyenek a megélhetés tekintetében, ami kétségtelenül hozzájárult az általános gazdasági válság kimélyüléséhez. Ezeket az eltéréseket még jellemzőbben tárja fel az a kimutatás, amelyből megismerjük, hogy az erdélyi városok közül Lugoson vannak a békebeliekhez viszonyítva a legmagasabb munkabérek.

Lugoson a munkás ma 1914 évi bérének 44-szeresét kapja, Aradon és Kolozsváron a 36-szorosát, Temesváron a 35-szörösét, Nagyváradon és Brassóban a 32-szeresét, Szatmáron a 30-szorosát, Marosvásárhelyen és Székelyudvarhelyen a 29-szeresét, Segesváron a 28-szorosát, Besztercén a 26-szorosát, Nagyszebenben a 25-szörösét, míg a legrosszabbul Nagyenyeden fizetik az erdélyi munkást, ahol a békebeli keresményének csak a 24-szeresét kapja. Ezzel szemben van a regátnak és beszármának 16 olyan városa, ahol a munkás csak a 13–25-szorosát kapja a békebeli munkabérnek.

Csak néhány példát ragadtunk ki a statisztika tömkelegéből, de ezek is beszédesen mutatják, hogy az ország egyes vidékei között túlságosan nagyok a kereseti és megélhetési eltérések. Lehetséges még egy tanulságot levonni a fenti adatok alapján, még pedig azt, hogy

amíg a közszükségleti cikkek ára még az olcsóbbítási akció derekán is jóval fellette van a békebelieknek, addig a legtöbb iparágban és városban a munkás jóval kevesebbet keres, mint a háború előtt.

Ezért nincs egészen rendben a nagyiparosok által igazoltak talált 18 százalékos bérredukció.

Jól telelnek az őszi vetések

Bukarest, március 2.

A földmívelésügyi minisztérium szokásos jelentése eléggé kedvezően számol be az őszi vetések állásáról.

A legújabbban visszatért téli időjárás előtt mintegy öt héten át tulnyomóan enyhé volt az idő és az ország minden részében a szokásosnál is több volt a csapadék. Az éjszakai lehűlések erősen ingadozóak voltak vidékek szerint. Sok helyen, ahol az időjárás azt megengedte, különösen homokos talajon, pótolták az őszi elmaradt szántásokat. Az őszi vetések általában jól megerősödve mentek a télnek, további fejlődésükre is kedvező volt az időjárás, fagykárt csak kevés helyen jelentettek, így például Moldovában és az Olt alsó vidékén, ahol hófúvások voltak.

Egyébként magasabb hőreteg csak kevés helyen fedte a vetéseket.

A Magyar Párt brassói tagozata a munkanélküliekért

Brassó, március 2.

Brassóban a munkanélküliség az utóbbi hetekben egyre nagyobb arányokat öltött. Különösen a magyar munkásság érzé e gazdasági katasztrófa rettenetes súlyát, mert megállapítható tény, hogy a nagy vállalatok leépítési akciói első sorban a magyar munkásságot sújtják. Az az egyébként elismerést érdemlő segélyakció, melynek élén a városi bizottság áll, egyfelől az anyagi erők elégtelensége, másfelől pedig a nehézkes bürokratikus alakítások miatt, nem bizonyult elégségesnek. Ezért szervezett meg a románság és a szászok is külön-külön akciókat, saját véreik támogatására. Brassó magyarsága, mely kizárólag szegény kisemberekből áll, a maga részéről mindent megtett eddig is, hogy szerencsétlen sorsba jutott munkástestvérei érdekében jobb állapotokat teremtsen, de az általános szegénység súlyos mértékben korlátozta az egyéni jóakarát megnyilvánulásait. Most az Országos Magyar Párt Brassói Tagozata vette a kezébe a magyar munkanélküliek felszámolásának kérdését és magává tette a párt alelnökének, Szabó Bénének kezdeményezését és az általa már beindított gyűjtési akciót, tegnap megtartott elnökségi ülésében bizottságot küldött ki a segélyezés legszélesebbkörű megszervezésére. A bizottság élén a tagozat elnöke, Szele Béla dr. és alelnöke, Szabó Béni képviselő állanak. Utóbbi vállalta a bizottság munkájának adminisztrációját.

A Magyar Párt segélybizottsága folytatja a Szabó Béni által megindított gyűjtési munkát és felkér ezuton is mindenkit, hogy tehetségéhez mérten juttassa természetbeni, vagy pénzübeli adományát a szenvedő magyar munkanélküliek felszámolására a Szabó Béni képviselő Kapu-utcai lakásán felállított segélyirodába. A bizottság a magyar kulturintézményekkel karöltve több művelődési előadást rendez hogy azok jövedelme is erősítse a segélyalapot. Jövő szombaton, március hó 7-én este 8 órakor a római katolikus elemi iskola rajztermében, a munkanélküliek kérdésének megvitatására estélyt rendez, amelyen Debreczy Béla dr., részvénytársasági igazgató lesz az előadó. Beletdíjat a párt nem szed ezen az estélyen, de a megjelenőktől önkéntes adományokat kér a munkátlank segélyezésére.

A magyar párti bizottság egyik legfőbb feladata a munkanélküliek elhelyezkedésének a megkönnyítése. Munkaalkalmak keresése és munkaközvetítés, mert a munkanélküliség leküzdésének ez a leghathatósabb eszköze. E célból a párt intervenálni fog a brassói vállalatoknál, hogy a munkásokat nemzeti méltóságukkal ellátva alkalmazzák, aztán pedig sürgősen fogja illetékes helyeken a közmunkák megindítását és gondoskodni kíván arról, hogy a meginduló közmunkákban a magyar munkanélküliek elhelyezkedést nyerjenek.

A Magyar Párt brassói tagozatának elnöksége felhívja a magyar munkanélkülieket, hogy összejárassuk céljából jelentkezzenek sürgősen Szabó Béni képviselő, alelnök, Kapu-utcai lakásán, mert az összejárás és megfelelő ellenőrzés megejtése előtt a bizottság nem tehet semmit. Minden munkás vigye magával igazoló iratát és mindazokat az okmányokat, amelyekből a személyére és viszonyaira vonatkozó adatok megállapíthatók.

A Magyar Párt segélyező-bizottsága tervbe vette az általa igazolvánnyal ellátandó munkanélküliek ingyenes gyógykezelésének a megszervezését is és e célból fel fogja kérni a brassói magyar orvosokat a közreműködésre. Megszervezi ezenkívül a munkanélküliek ingyenes jogvédelmét és tanácsadását is, szóval mindent megtesz, hogy a legrövidebb időn belül a rendelkezésre álló szerény erők latbavetésével enyhíthessen az önhibájukon kívül válságos helyzetbe jutott munkásokon és ezek családjain.

Az Aradi Általános Takarékpénztár vasárnap tartotta meg 19-ik évi rendes közgyűlését. A közgyűlést, amelyen mintegy 60 részvényes vett részt, Hegyi Albert elnök nyitotta meg, majd Faragó Rezső vezérigazgató ismertette azokat az irányelveket, amelyek a mai súlyos helyzetben a bank vezetését megszabják. Az igazgatóság jelentését Lakatos Aladár ügyvezető igazgató olvasta föl, majd kimondotta a közgyűlés, hogy a bank 14 százalékos osztalékot, azaz részvényenként 70 lejt fizet, majd a bank eddigi igazgatóságát és felügyelőbizottságát további 3 esztendőre újraválasztották.

Kolozsvári mentők kész énz sorsjátéka.

Nyeremények garantálva és fizetve a Banca Albina által.

Soha többé, ilyen alkalom, hogy csekély 100 leiert gazdag ember március 25-én 200.000.- lejt és

ápr.1-én egy millió lejt nyerhet

a cluj Mentő sorsjegy húzásain. — Siessen a vásárlással, amíg nem késő!

Sorsjegy kapható: Dohány, hírlap árudákban, borbélyoknál és uccai árusoknál, valamint 117.- lejt beküldése ellenében a Sorsjegyiroda Cluj, Str. Memorandului No. 16.

Főbizomános: Brassóban Derzsi Géza ny. igazgató, Str. De Mijloc 163, Bukarestben Schönberger Jenő. Bl. Maria 96. — Nyereményjegyzék hírlapilag közölve.

Fejed fá? Habozás nélkül vedd be a legbiztosabb szert:

ALGOCRATINE

Megszünteti fájdalmaidat 10 perc alatt!

Heves, kibíratatlan, gyakran ismétlődő és szinte bódító fejfájás is 10 perc alatt megszűnik az ALGOCRATINE mindig biztos hatása alatt. Egyenesen csodálatos a szer hatása menstruációs fájdalmaknál is. Menjen be bármelyik gyógyszerárba, vagy drogériába és kérjen egy doboz ALGOCRATINE-t. Vegyen be egy ostyát kevés vízzel, nézzen az órára és állapítsa meg, hogy milyen gyorsan következik be a hatás.

ALGOCRATINE pompásan hat fej-, ideg-, fog-, menstruációs stb. fájdalmak, rheuma, ischias, grippe stb. esetén. Hatása gyors és biztos; a szívre egyáltalában nem hat károsan. Tegyen próbát egy ostyával akkor is, ha lehangolt és elfáradt nagy fáradalmaktól, vagy sok munkától. Azonnali megkönnyebbülést fog érezni. A készítmény tökéletesen ártalmatlan, a szervezet nem szokja meg.

ALGOCRATINE minden gyógyszerárban és drogériában eredeti, 8. 3. illetve 1 ostyát tartalmazó csomagolásban kapható.

Rádió műsor

Szerda, március 4.

Bukarest. 13: Gramofon. 17: Zenekari hgv. 19:15: Rádiószabadegyetem. 20: Gramofon. 20:30: Francia nyelvoktatás. 21: M. Nestorescu hegedű-hgv. 21:30: Felolvasás. 21:45: S. Niculescu hárfaszólói. 22:15: Theodorescu-vonósnégyes kamarazene hgv. — Budapest. 10:15: Hgv. Ungár Imre (zongora). Scholtz János (gordonka) és Kéthelyné (ének) közreműködésével. 13:05: Szalonzene hgv. 16:30: Morse-tanfolyam. 17: Kuharszky L. előadása a csók történetéről. 18: Novellák. 18:30: A folyamorség zenekara. 19:30: Olasz nyelvoktatás. 20: Előadás. 20:30: Jeanne Mari Daré zongora hgv. a budapesti hangversenyzenekar kíséretével. Utána: Kurina Simi cigányzenekara. 23:45: Horváth Lóránt angolnyelvű előadása Budapestről. Utána: Kurina Simi cigányzenekara. — Bécs. 12: Cerdá-zenekar. 14:10: Gramofon. 16:25: Haupt-zenekar. 18:30—21: Felolvasások, előadások. 21. Az osztrák munkásdalárkák szövetségének karéneke hgv. 21:40: Tarka-est. 23:10: Römisch-zenekar. — Königsrusterhausen. 17:30: Délutáni hgv. 21: Táncczene. 21:30: Hangjáték. Utána: Táncczene. — Varsó. 20:25: Gramofon. 21:30: Irene Dubiska (hegedű), és A. Michalowski (basszus) hgv. 23:15: Gramofon. 24: Táncczene. — Osló. 21: Zenekari hgv. 23:35: Táncczene. — Milánó. 18—21:30: Különböző hangversenyek. 21:45: Vigjáték-előadás. — Prága. 20:30: Otakar Marák Smetana-dalokat énekel. 21: Színelőadás. 21:30: A prágai tanítónők karéneke hgv. 22:30: Vlad. Polivka zongora hgv. — Róma. 21:45: Operaelőadás. — Stockholm. 18:30: Gramofon. 20: Kabareelőadás. 21: Szimfónikus hgv. 23: Modern tánc. — Belgrád. 18:30: Délutáni hgv. 21: Orosz est. 21:30: Szimfónikus hgv. közvetítése Bécsből. — Kattowicz. 18:45: Délutáni hgv. 21:30: Szólisták hgv. 23:15: Gramofon. — Stuttgart-Mühlacker. 17:30: Délutáni hgv. 21:15: Szórakoztató hgv. 22:30: Debussy-dalok. — Breslau. 22:30: Vonósnégyes. 24: Gramofon-kabaré. — Pozsony. 18:30: V. Rajtr hegedű-hgv. — Königsberg-Heilsberg. 17:30: Szórakoztató hgv. 21:10: Szimfónikus hgv. 23:30: Táncczene.

Csütörtök, március 5.

Bukarest. 13: Gramofon. 17: Könyv és román zene. 19: Rádiószabadegyetem. 20: Gramofon. 20:30: Angol nyelvoktatás. 21: Greteiv operaénekessző ária-hangversenye. 21:30: Szimfónikus hgv. 1) Mozart: Titusz-nyitány. 2) Saint-Saens: Zongorahangverseny zenekari kísérettel. (Nadia Chepur hegedűszólójával). 3) Rimsky-Korsakov: Scherezade. — Budapest. 10:15: Gramofon. 13:05: Zenekari hgv. 17: Rádiószabadegyetem 1) Waldbauer vonósnégyes magyar hgv. 2) Felolvasás. 3) A hangverseny folytatása. 18:10: Mezőgazdasági előadás. 18:40: Ifjúsági előadás. 19: A szegedi fogadalmi templom orgonahgv. közvetítése. 20:15: Angol nyelvoktatás. 20:50: Helyszíni közvetítés. 21:30: A bécsi filharmonikusok hgv. közvetítése. Utána: Bura Károly cigányzenekara. — Bécs. 12: Gramofon. 15: Macnek zenekar. 16:20: Gramofon. 18—20:25: Felolvasások, előadások. 20:30: Geiger zenekar. 21:30: A bécsi filharmonikusok nemzetközi műsorcsere hgv. 1) Mozart: Figaro házassága, nyitány. 2) Beethoven: B-dúr szimfónia. Schubert G-dúr szimfónia. Dirigens: Klemens

10 B. L.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a mindnyájunk által forrón szeretett anya, testvér nagynya, anyós és rokon

özv. Tüzes Józsefné

szül. Erzsébet

f. hó 1-én délután, rövid de súlyos szenvedés után, 67 éves korában elhunyt.

Drága halottunk földi maradványait f. hó 3-án, kedden d. u. 3 órakor fogjuk a Hátulso-utca 49 szám alatti gyászházból a Vasut-utcai református temetőbe örök nyugalomra helyezni.

Emléke legyen áldott! — Nyugalma csendes!

Brassó, 1931. március hó 2.

A gyászoló család.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznapi egy szó 6. vastag betűkből 12 lej Vasárnap 7:50 illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyeszi hirdetés esetén 25% engedmény. Állás keresőknek 25% kedvezmény. A bucaresti kiadás részére szavanként 3 lej 50 széri megjelenésnél 2 lej

Vétele-eladás

Gramofon, négylámpás erősítővel és hangszóróval jutányosan eladó. Cím: 11758 sz. a. a brassói kiadóban.

Gazdaságban elkerülhetetlen szükségletű már forgalomban részben bevezetett primán jövedelmező szabadalmazott találmányhoz pénzért társat keres, vagy szabadalmát eladja. Cím 11846 sz. alatt a brassói kiadóban

Eladó ház, 2 üzlet, háromszor 1 szoba konyha, mellékhelyiséggel, veteményes kert. Ugyanott üzlet lakással junios eljére kiadó. Brassó, Gyár-u. 114. 11868

Használt szígyártó varrógepet keresek. Cím 11866 sz. a. a brassói kiadóban.

Állást keres

FIATAL ZONGORISTANÓ öt éves jazz- és szalonzenei praxissal, csellózik, harmonizmozik, hawaii gitározik, állást keres. Szatmár, Papp Géza-ucca 11588

Fiatal fényképész, aki több évig mint üzletvezető működött, perfect pozitív-negatív retusor, felvételekben is teljesen önálló, elhelyezkedést keres. Vidékre is elmegy. Szíves megkereséseket „Jömegjelenésű” jelígre a brassói kiadóba kér. 11865

Állást nyer

Konfekció munkára varró-lányok felvételnek. Brassó, Vasut-utca 59. 11888

B. L. Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

A BRASSÓI LAPOK nyomdavidallatának kiadása és rotholás nyomása, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420, félre 820, évente 1600 lej

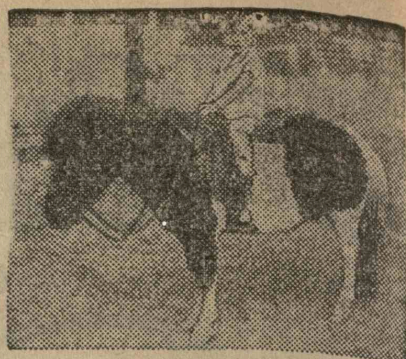
HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk.

MEGBIZOTTAK. Arad: Str. Cuza Voda 3 (Halmágyi Pál) — Dés: Str. S. Barnu 10. (Osztián Kálmán) — Déva: Str. Ioan Creanga 2. (Balogh Géza), Telefon 17. Hunyad- és Alsófehérmegye részére. Kolozsvár: Str. Duba-arilor 7. (Neumann Ignác) — Marosvásárhely: Sztgyörgy-u. 6. (Szabó Jenő). — Nagyszeben: Str. Turnului 13. (Sztgyörgy László) — Nagyvárad: Str. Nic Jiga 32 (Szabó Gyula) — Szatmár: Papp Géza-utca 15. (Kertész László). Szatmár- és Marosmegye részére. — Szilágyosújfaló: (Heller Ernő) — Temesvár: Berényi Lajos Gátsor 22 a. — Torda: Str. Regele Ferdinand 25 (Denes József)

Megbízások felvételére és fizetések átvételére fenti helyi megbízottakon kívül a köv. központi megbízottak vannak feljogosítva Bartha Géza, Dán Dániel, Gerő Sándor, Nádas Jenő.

Krausz. 23:15: Korngold-jazz. — Königsrusterhausen. 17:30: Délutáni hgv. 21: Rheinbaben államtikár előadása a Népszövegéről és a világkrízisről. 21:30: Hgv. közvetítés Bécsből. Utána: Táncczene. — Varsó. 18:45: Hangverseny szólistákkal. 20:25: Gramofon. 21:30: Hgv. közvetítés Bécsből. 22:30: Vigjáték-előadás. 23:15: Szólisták hgv. 24: Táncczene. — Osló. 19: Sinding: Suite két hegedűre. 19:30: Istentisztelet. 21:30: Kristoffer Ihlee (ének) és Mella Thora (zongora) hgv. 23:05: Népdalok. — Milánó. 20:30: Tarka hgv. 21:55: Operaelőadás. — Prága. 17:30: Délutáni hgv. Maxian zongoraművész

nó szólószámaival. 20:50: A párisi Calvet-vonósnégyes hgv. 21:30: Hgv. közvetítés Bécsből. 23:20: Wiedermann professzor orgonahangversenye. — Róma. 22:05: Szimfónikus hgv. — Stockholm. 19: Gramafon. 21: Szóló zene. 23: Szórakoztató zene. — Belgrád. 19: Hgv. a Moszkva-szállóból. 21:30: Orgona hgv. Lajbachból. 22:30: Nasic zongoraművész hgv. 23:20: Esti hgv. — Stuttgart-Mühlacker. 17:30: Délutáni hgv. 20:45: Fuvós-zenekar. 11:45: Kísérteties est. 23: Josef Haas hgv. — Pozsony. 18:45: Zenekari hgv. — Königsberg-Heilsberg. 17:15: Szórakoztató zene. 19:30: Itéra-trió. 20:40: Táncczene Berlinből. 22:15: Hangjáték.



„A ragályos betegségek ellen a testnek sajátmagának kell védekeznie”. SCOTT EMULSIO megfelelő ellenálló képességet biztosít a szerveknek. Védőszernek tehát spanyolnátha, szamárhurut stb. ellen különösen ajánlható. A SCOTT-ot fiatal és öreg szervezete egyaránt kitűnően bírja, de csak ha „EREDETI SCOTT”, mely minden gyógyszerárban és drogériában kapható.

HIRDETMEY

Arini (Lügeti) község, Háromszékvm., 1000 köbméter tüzfát ad el 1931. március hó 19-én délelőtt 10 órakor.

Feltelek Arini községhezánál és a hídvelel jegyzősnél megtudhatók.

Előjáróság.

HIRDETMEY

Felkérjük mindazon okleveles mérnököket, akik Lueta (Lövete) községben, Udvarhelyvm. egy kb. 100-110 hold nagyságú erdőszert földterületet a tkv. ártáratnak megfelelően újra parcellázni (220—240 parcella) vállalkoznak, megveskedjenek ajánlatukat a vállalat összes feltüntetésével március hó 15-ig megküldeni. A munkálatok kezdete március hó 20.

Lueta, 1931. február 27.

György István, községi bíró.

Vizakna-fürdő

Öz gyógyfürdőkezelésbe menő át. Szobákna, fürdők stb. vonatkozó érdeklődések Ocsa-Sibului, fürdőigazgatóság címre küldendők, amely irányvú felvilágosítások adására egyedül jó osut.

Director Dr. Lazár Popovici.

EUROPA kávéház étterem,

Brassó, Kolostor-u 7

Kitűnő és olcsó konyha. Ebéd és vacsora legkedvezőbb feltételek mellett abonensek részére.

izugai csapolt sör. Elsőrangú fajborok. Minden este tánc!

HO 274

Figyelem!

Figyelem!

Virágcserepek minden nagyságban
Sütő-lemezek
Bazalt-lemezek
Csempekályha-betétek
Vaskályha-betétek
Takaréktűzhely-betétek

11802 Kaphatók

KUNZ HENRIK

gyári lerakatánál. BRASSÓ

Str. I. C. Brătianu (Kórház-utca) 38. Reschner Gyula képviselőnél.

IDEAL-kávé

D. DANIELIAN

Királyi udvari szálító
BUCUREȘTI, Strada Carol 37.
Telefon: 347-70.

Fiókok Str. Slt. Nicolae Selari No. 7
Telefon 315-93. Str. Poincare No. 1. (volt Academiei-ut) Telefon centrale II 382-77

Egyedüli kávékereskedések, melyek naponta friss árut noznak forgalomba a legjobb minőségben. Eng-gros árakban.

Március 4